

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyj i Administracji ulica Wałowa nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Przenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 18 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.

Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ówczesni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów, drukarskie po 6 centów od miejsca 1 wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencje anonów; we Francyi w Paryżu wyłącznie agencja p. A. d'ama, 4. Rue Clément 4.

Zaproszenie do przedpłaty.

Przedpłata na *Gazetę Lwowską* wynosi rocznie (od 1 stycznia do końca grudnia) w miejscu 12 zł., pocztą 16 zł.; półrocznie (od 1 stycznia do końca czerwca) w miejscu 6 zł., pocztą 8 zł.; ćwierćrocznie (od 1 stycznia do końca marca) w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; miesięcznie (od 1 do końca każdego miesiąca) w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct.

Przenumeratorowie roczni lub półroczni (którzy prenumerują od 1 stycznia do końca grudnia, lub od 1 stycznia do końca czerwca) otrzymują *Przewodnik naukowy i literacki*, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, bezpłatnie; ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą: pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. *Przewodnik* prenumerowany osobno kosztuje rocznie 4 zł., półrocznie 2 zł., ćwierćrocznie 1 zł.

Upraszamy o wczesne nadsyłanie prenumeraty, by szan. prenumeratorowie nie doznali przerwy w przesyłce.

Obok krótkich nowel, szkiców, listów z podróży itp. prac wyłącznie oryginalnych, jakie zamieszczać będziemy w feletonie *Gazety Lwowskiej* w roku przyszłym, rozpoczniemy już w styczniu 1884 druk obszerniejszej powieści p. t. *Krok dalej*, pióra znanego zaszczytnie w literaturze naszej pisarza, Edwarda Lubowskiego.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższym postanowieniem z 4 grudnia b. r. nadać najmiłościwiej radcy dworu przy Najwyższym Trybunale Wacławowi Deca-

stello, z powodu przeniesienia go na własną prośbę w stały stan spoczynku, w uznaniu jego długoletnich, wiernych i znakomych usług, krzyż kawalerski orderu Leopolda z uwolnieniem od taksy.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższym postanowieniem z 19 listopada b. r. zamianować najmiłościwiej Klementynę baronową Paekenj-Kielstädtten, damą honorową e. k. szlacheckiego świeckiego instytutu Dam Maria-Schul w Bernie.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższym postanowieniem z 29 listopada b. r. nadać najmiłościwiej odznaczonego tytułem i charakterem radcy Namiestnictwa, staroście Konradowi Schrötterowi w Bernie, z powodu przeniesienia go na własną prośbę w stały stan spoczynku, w uznaniu jego długoletniej, wierniej i skutecznej działalności służbowej, order żelaznej korony trzeciej klasy z uwolnieniem od taksy.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższym postanowieniem z 29 listopada b. r. nadać najmiłościwiej nadzwyczajnemu profesorowi anatomii i fizjologii roślin e. k. Uniwersytetu w Krakowie, dr. Edwardowi Janczewskiemu, w uznaniu jego szczególnie skutecznej działalności na polu naukowym i nauczycielskim, tytuł i charakter wyjątkowego profesora Uniwersytetu.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższym postanowieniem z 28 listopada b. r. zamianować najmiłościwiej, odznaczonego tytułem i charakterem starszego dyrektora poczty, dyrektora poczty Edmunda Klimescha w Czerniowcach, starszym dyrektorem poczty w Linczu, odznaczonego tytułem i charakterem star-

szego radcy pocztowego, inspektora poczty, Franciszka Safarika, starszym dyrektorem poczty w Bernie, dalej radcą pocztowego, Gustawa Riederera-Dachsborg, starszym dyrektorem poczty w Innsbrucku, tudzież nadał najmiłościwiej radcy pocztowemu, Józefowi Nebertowi w Innsbrucku, w uznaniu jego długoletniej, wierniej i skutecznej działalności służbowej tytuł i charakter starszego radcy pocztowego z uwolnieniem od taksy.

J. E. pan Namiestnik powołał komisarzy powiatowych: Edmunda Nawrockiego z Czortkowa i Bolesława Jordana Rozwadowskiego z Trembowli, do służby w e. k. Namiestnictwie

Dyrektor telegrafów przeniósł oficyna telegrafów, Władysława Gackiewicza, z Dukli do Lwowa.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 7 grudnia.

Tegoroczny wywód finansowy p. ministra skarbu dr. Dunajewskiego nie tylko rzeczywistnie oczekiwania, ale prześcignął nawet najsmielsze nadzieje tych, którzy w pojedynczym gabinecie hr. Taaffego upatrywali zawsze rękojmię pomyślnego i zdrowego rozwoju sił materialnych monarchii. Wywód ten w sposób niezbity udowodnił i wykazał, że tylko krótka przestrzeń czasu dzieli nas od chwili, w której równowaga zapanuje w budżecie i, niedobór stanowczo uchylonym zostanie, a to dzięki niezmiernym zabiegom rządu, tudzież popierającym go szczerze i wy-

trwale reprezentantom ludu. Skonsolidowanie finansów państwowych odbywa się powoli, bez zastosowania forsownych eksperymentów, lecz za to na gruncie pewnym i dającym wszelką porękę, iż dzieło na nim wzniesione, będzie trwałe i zdoła oprzeć się najsilniejszym nawet burzom. Każdy, kto tylko zechce bez uprzedzenia odczytać przedłożenie budżetowe i dołączyć do niego komentarz, przyznać będzie musiał, że w powyższych słowach nie ma wcale optyzmu. Tak czuła w takich rzeczach i nie skłonna bynajmniej do sentymentalizmu giełda, przyjęła jak najprzychylniej wywód pana ministra i powitała go znaczną zwyżką kursu renty, a mianowicie renty marcowej. Rezultat ten przypisują w pierwszym rzędzie jasnemu i otwartemu przemówieniu p. ministra, który nie uciekając się bynajmniej do dyalektyki retorycznej, oświadczył, iż nie myśli bynajmniej ukrywać rzeczywistego stanu rzeczy i nie zamierza wcale występować w roli cudotwórcy, któryby chciał pokrywać niedobory bez pożyczki i nowych podatków. Polityce jego przyswieca najczystsza myśl państwotyczna, a nią ożywiony, nie wahał się p. minister wypowiedzieć tej prawdy, że tylko na drodze proponowanych reform podatkowych da się osiągnąć trwałe bilans.

Budżet na rok przyszły wykazuje wprawdzie niedobór, lecz jest on przeważnie wynikiem zabiegów czynionych celem zapewnienia państwu trwałych finansowych podstaw na przyszłość, rozwinięcia jego sił materialnych i wzmocnienia organizmu finansowego. Wydatki preliminarza na rok 1884 przedstawiają się w znaczniejszej kwocie niż na rok bieżący, a

1)

PAN WINCENTY

SZKIC Z NATURY

Pan Wincenty odziedziczył po ojcu piękną wioskę w Sandomierskiem, tuż nad granicą Królestwa, a choć grosza gotowego nie zostało, toż przecież nie potrzeba było pożyczkać, bo gospodarstwo było dawne, porządne i zapasów nie brakło.

Po stypie jął się pan Wincenty gospodarki gorliwie i krzątał się, jak żaden z sąsiadów. Wszędzie go było pełno, wszystko pod jego musiał się dziać okiem, nikomu nie pozwolił się wyręczać, bo wierzył, że oko pańskie konia tuczy. Zdawał się zawsze zadowolony, choć mu nie wszystko dopisywało. Często nie wiedział, że gdy chodziło koło młocarni, to parobcy ze spichlerza wykradali zboże, że kiedy był zajęty budową szopy, fury z jego własnym sianem miały dwór i dążyły do miasta na sprzedaż. Ale za to dumny był z każdej dokonanej drobności i ciesząc się powtarzał:

— A co, nie doskonale zrobione? to ja tak, panie, tylko umiem.

Pan Wincenty nie zapominał o miłych sąsiadach, którzy wieczorami bywali na niego łaskawi. Bawił, karmił i poił. To też wszyscy garnęli się do jego dworu, jak do ziemi obiecanej. W dzień, co prawda, trudno go było utrzymać w domu, bo latem i zimą kręcił się około gospodarstwa. Za to wieczór był najgościńniejszym z gospodarzy. Kiedy kto zatem w dzień przybył, to trzeba było pana Wincentego szukać godzinami i prosić, aby do gościa przyszedł choć na powitanie.

— Zaraz, zaraz, tylko muszę zajrzeć

do stodoły, bo może mnie kradną, a ja nie o tem nie wiem.

— Ależ przybył pan marszałek powiatu i czeka już od pół godziny.

— Gospodarstwo pierwsze, bo jak gospodarstwa nie będę pilnował, to nie będzie za co gości przyjmować.

Szedł więc do gospodarstwa, a goście musieli sobie sami radzić w jego strumieniackim dworze. Z czasem do tego przywykli i nie zważali na to wcale.

Wieczory były gwarne. Tony muzyki rozlegały się nieraz, bo pan Wincenty lubił bardzo muzykę. Trzeba go było widzieć, jak się radował, gdy dom jego był gości pełny. Ścisł wszystkie okna i drzwi, a do ochoty zapraszał. Lubiono go za to i goszczono u niego często.

Lecz nie na tem koniec dobroci pana Wincentego. Do pomocy w potrzebie był pierwszy, a nigdy długo nie dał się prosić. Jeśli sam się komuś nie narzucił z pomocą, to pewno zaraz po pierwszym słowie zawołał:

— Ależ dobrze, dobrze, zrobię wszystko. Chudzina jestem, ale odemnie brat szlacheć nie odejdzie z kwaśną miną. Mam pieniądze, dam pieniądze, mam zboże, dam zboże, a gdyby mi tego zabrakło, to krew dam własną, a pomóż muszę, bo tak się godzi po bratersku.

Korzystano też z tej dobroci jego nierazko. Dalsi znajomi nieczekali się do niej a cóż dopiero mówić o krewnych. Ci siedzieli ciągle u pana Wincentego i, jak w okolicy mówiono, „doili” poczciwego krewniaka.

Kiedy raz ktoś zwrócił uwagę pana Wincentego, że tak znajomi jak krewni są zbyt natarczywi i szkodę mu mogą wyrządzić wyszykiwaniem, odpowiedział:

— Na to Bóg dał, aby było i dla drugich. Ja dla siebie wiele nie potrzebuję.

— Ależ tak przecież inni krewni bogaci nie robią.

— Ze tam ktoś krwi się wypiera, to nie racya, abym i ja miał być takim.

— A jeśli się zrujnujesz?

— To przynajmniej będą inni mieli a ja, w Bogu nadzieja, nie zaginę.

I robił dalej jak dotąd.

Prognozyki nie zawiodły. Pan Wincenty zbyt wiele świadczył, aż wreszcie jemu samemu zabrakło, a wtedy nikt mu nie chciał dopomóc. Zapożyczał się dla drugich, zaręczał i musiał płacić, aż wreszcie sprę dano Strumieńce. Zostało mu się ledwo kilka tysięcy. Smutno mu było żegnać się z wioską rodzinną. Spłakał się, wziął grudkę ziemi z grobów i pojechał do miasta. Do krewnych się nie udał, bo pomocy nie potrzebował — jak mówił — a na łaskawym chlebie, mając drobny jakiś fundusik, siedzieć nie myślał. Zanim postanowił, co z sobą zrobić, zamieszkał na przedmieściu stolicy. Najął domek z ogrodem i jak by na wsi zaczął gospodarować. Nie mając pół rozległych, jak ongi w Strumieńcach, skupił teraz całe gospodarstwo w ogrodzie.

W pokoju nie mógł usiedzieć ani chwilkę; coś go ztamtąd wyganiało. Cały więc też Boży dzień siedział na grzędzie. Sam kopał, grabił, zasiewał, sadził, słowem ogród cały stał się jego duszą i życiem. W domu porządku nie pilnował, służby dobrej opłacić nie miał z czego, więc też i niezbyt porządnie u niego teraz wyglądało. Pomimo tego odwiedzali go sąsiedzi. Pan Wincenty, przywykły do towarzystwa wiejskiego, nie mógł się z razu żyć z mieszczańami. Lecz powoli i tych polubił i chętnie ich przyjmował. Ci zaś, poznawszy z bliska pana Wincentego, garnęli się do niego, bo ich gościł, czem miał i mógł i chętnie służył pomocą. Nieraz się zawiódł na kims, lecz to go nie zrażało.

— Ze tam ktoś jest niewdzięczny, lub

niegodziwy — mawiał — to przecież nie racya, aby tacy byli wszyscy, a ja póki mogę, będę potrzebującym pomagał.

Tak też robił istotnie.

Jak dawniej, tak i teraz, więcej się znalazło niewdzięcznych, a nawet nieuczciwych, którzy korzyścili z dobroci i łaskawości pana Wincentego. Fundusik szczerplą powoli, aż wreszcie zmalał do minimum. Pan Wincenty kłopotał się tem i martwił, osobiście gdy był sam, przy obcych bowiem nie chciał okazywać, co go boli. A lubił, aby go odwiedzano, bo też wtedy przypominał o potrzebach. Rozmawiając, przynosił się myślą w minioną przeszłość. Najwięcej mówił o gospodarstwie, bo się miał za wzorowego gospodarza, a kiedy się rozgadał, to niemal co słowo powtarzał:

— Ho, ho, u mnie panie w Sandomierskiem inaczej bywało. Wszędzie sam byłem, sam doglądałem, bo to panie, oko pańskie konia tuczy. Konie też miałem jak sto dyabłów. W całej okolicy na dziesięć mil w około takich szkap nie było. Wam się zdaje, że gdy kto waszą dryndą jedzie, to już wie, co to znaczy jazda. Dyabła tam. Trzeba mnie było widzieć, jak, panie, krakowskim bywało wozem jadę a czwórkę trzymam w ręku, to aż ludzie stawali.

I tak dalej perorował. Żał mu było przeszłości. Kiedy kto zapytał:

— A dlaczego to pan dobrodziej sprzedał majątek?

— At, panie, ciężkie czasy, nieurodzaj, klęski krajowe, stagnacya w handlu, zaraza na bydło, a przytem groszabyś nigdzie nie wydusił od nikogo ani na lekarstwo. Pożyczył kto, nie oddawał, bo pieniędzy był brak; a winien był komu, to cię dusił, dusił, aż musiałeś sprzedać ostatnie, a oddać.

Bardzo już było krucho koło pana Wincentego. O strój nie dbał nigdy, lecz teraz

wszakże, jak słusznie podnosi jeden z dzienników, przypatrzwszy się bliżej tym cyfrom, widzimy, iż byłoby wielkim błędem, gdyby nie wstawiono do budżetu choćby tylko jednej pozycji z tych potrzeb, jakie złożyły się głównie na niedobór, lub gdyby wykreślono choćby jedną z inwestycji, tak doniosłych dla politycznej i ekonomicznej potęgi monarchii. Za lat kilka państwo austriackie będzie rozporządzało trzema wielkimi międzynarodowymi drogami wywozowymi, koleją arulańską, galicyjską koleją podkarpacką i czeską koleją transwersalną; trzema liniami, z których każda ogromne ma znaczenie dla handlowych interesów monarchii. Zbyt już długo panował zastój na polu polityki kolejowej, zbyt długo zapatrywano się na sprawy komunikacyjne jako przedmiot drugorzędnej znaczenia i dopiero obecnemu rządowi przypada w udziale piękna zasługa, iż w sposób energiczny a racjonalny inaugurował system kolei państwowych. Z sumy niedoboru, przewyższającej 38 milionów, przypada przeszło 30 milionów na inwestycje kolejowe, a dalsze dwa miliony na powetowanie klęsk elementarnych, poniesionych przez Tyrol i Karyntię. Po odliczeniu powyższych wydatków, przeznaczonych na cele bezwzględnie produktywnie, okaże się, że ogólny niedobór wynosi zaledwie sześć milionów, które znów służyć mają na niedorzeczne inwestycje i takie cele, jak rozwój oświaty, poczt i telegrafów, regulację rzek, słowem na potrzeby, które reprezentują rodzaj kapitału zakładowego, zapewniającego intelektualne i materialne odsetki. Lecz i na polu dochodów państwowych spostrzegamy we wszystkich kierunkach postęp znakomity. Podatki stałe płyną obficie i regularnie, czego dowodem jest już to samo, że dochody egzekucyjne zmniejszyły się w porównaniu z rokiem poprzednim. Przemysł, handel i gospodarstwo są na drodze ciągłego rozwoju; zwyczaj w dochodach niestałych świadczy wymownie o bezzasadności zarzutów, jakoby nowa taryfa cłowa dawała się dotkliwie uczuć konsumentom, wreszcie zapasy kasowe są tak znaczne, jak nigdy przedtem, i one to pozwalają p. ministrowi skarbu odstąpić od projektu przyzwolonej na rok 1883 emisji renty amortyzacyjnej, która to

okoliczność znacznie zmniejsza niedobór na rok 1884.

Wobec tak jasnych i ze wszechmiar pocieszających rezultatów, wobec niezaprzeczonego a tak świetnego tryumfu polityki finansowej p. ministra skarbu, obóz przeciwny, walczący sołizmatami od lat kilku, znajduje się istotnie w położeniu prawie już bez wyjścia, bo przeczyć rzeczywistości niepodobna. Zadanie koryfeuszów negocjacji politycznej, odkąd tekę skarbu objął p. minister dr. Dunajewski, było zawsze trudnym, dzisiaj stało się ono zgoła niemożliwym, gdyż te nawet organa publicystyki, które przy całej swojej przyjaźni dla lewicy, starają się zachować przynajmniej pozory dobrej wiary, zmuszone są przyznać, że obraz gospodarstwa państwowego, rozwinięty w wywodzie p. ministra skarbu, jest oczywistym dowodem znakomitego polepszenia się finansów i daje rękojmię osiągnięcia w najbliższej już przyszłości tego rezultatu, który stanowi najwyższą ambicję kanclerza skarbu w każdym państwie — równowagi w budżecie. Tak przeto p. minister Dunajewski bliskim jest już celu, bliskim dokonania wielkiego dzieła reformy, które stanie się niezawodnie dla gabinetu hr. Taaffego i popierającej go prawicy, wspaniałym pomnikiem w dziejach finansowego i społeczno-politycznego rozwoju Monarchii.

KORRESPONDENCJE

Berlin, 4 grudnia.

□ *Norddeutsche Allgemeine Ztg.* umieściła dziś krótki artykuł, lecz wielce pouczający o usposobieniu pewnych kół wpływowych względem duchowieństwa w Księstwie Poznańskim. Pewien proboszcz z powiatu wschowskiego, rodem Niemiec, przyjaciel Polaków a gorliwy kapłan, którego przypadkiem znam osobiście, wyraził się podobno w sposób niewłaściwy, spostrzegłszy w domu nauczyciela obraz cesarza Wilhelma na miejscu pokaznym a nie widząc obrazu ani Papieża ani ks. kardynała Ledóchowskiego. Nauczyciel doniósł o tem inspektorowi powiatowemu a sąd skazał księdza na pół roku więzienia fortecznej. Wypadek ten miał miejsce przed bardzo dawnym już czasem. Dziś jednak pisze pomieniony organ: „Zapisujemy ten fakt, z powodu symptomatycznego charakteru jego; dowodzi on ponownie, jakie poparcie znajduje u tamtejszego duchowieństwa katolickiego agitacja narodowopolska w prowincji Poznańskiej”. Zarzutów takich nawet zbijać nie ma potrzeby; z agitacją polską zajęcia całe nie ma żadnego związku, bo nieogólnych słów proboszcza nie można kłaść na karb wrzecznej agitacji polskiej. Hrabia Arnim został za zdradę kraju skazany na ciężkie więzienie, na karę hańbiącą, a jednakowoż nikt nie powie, że to było symptomatycznym dowodem, iż wrogię państwu niemieckiemu dążenia znajdują poparcie u ambasadorów niemieckich.

Wniosek stronnictwa środkowego, poparty przez Koło polskie, o przywrócenie artykułów konstytucji pruskiej, poręczających swobodę Kościoła w wychowaniu duchowieństwa, w ustanawianiu kapłanów, w karności kościelnej i w zarządzie majątku kościelnego (wniosek ten podaliśmy dosłownie we wczorajszym nrze. p. R.), przyjdzie prawdopodobnie w przyszłą środę pod obrady w Izbie poselskiej. Gdyby rząd zechciał od razu ukończyć walkę kościelną, potrzebowałby tylko zezwolić na przywrócenie owych artykułów konstytucji, które zrazu zostały zmodyfikowane a w roku 1875 zupełnie wykreślone, aby nie były przeszkodą w uchwaleniu ustaw majowych. Centrum jednak nie łądzi się weale. Stronnictwo katolickie zamierza przede wszystkim wyjaśnić sytuację a następnie przeskodzić, aby sprawa swobody religijnej nie ugrzęzła w nieprzebranych bagnach dyskusji parlamentarnej, depesz dyplomatycznych i artykułów dziennikarskich; rezultat ten osiągnie też centrum. Rozumie się samo przez się, że prasa przeciwników najdziwniejsze wydała sądy o żądaniu stronnictwa katolickiego. *Berl. Tageblatt* przypisuje centrum zamysły politycznego szachrajstwa, organ *Alliance Israelite* sądzi innych podług siebie. Rządowy *Deutsches Tageblatt* twierdzi — pomimo to, że Piotr Reichensperger jest wnioskodawcą — iż Windthorst postawił wniosek, gdyż uważa się za pana sytuacji. *National Ztg.* pisze, że centrum podejmuje walkę na całej linii; dziennik ten wyraża obawę, że gdyby wniosek miał pozyskać większość, cofnęlibyśmy się do wieków średnich. Bardzo trzeźwo zapatruje się na rzecz *Kreuz Ztg.*, uważając jako rzecz pewną, że stronnictwo chodzi jedynie o wyjaśnienie sytuacji. Przypominam, że tym samym wnioskiem Izba poselska zajmowała się przed pięciu laty, kiedy za rządów Falka jeszcze w Kissingen odbywały się znane *pourparlers* księcia Bismarcka z nuncyuszem Masellą. Większość sejmowa przeszła wtenczas nad wnioskiem do porządku dziennego, nie wchodząc weale w meritum sprawy.

W Izbie poselskiej toczyły się wczoraj i dziś żywe rozprawy o niezadowolającym stanie rolnictwa. Minister dr. Lucius podał ciekawe cyfry o zadłużeniu chłopów, o subhastach i t. d., lewica twierdziła, że rolnictwo kwitnie, podczas kiedy prawica i centrum udowodniły, że rolnik prawie upada pod brzemieniem ciężarów publicznych. Minister zapatruje się na położenie weale nieróżowo i sądzi, że ulgi w ciężarach publicznych są nieodzowną potrzebą. Profesor Wagner dotknął kwestyi żydowskiej, rozwodząc się nad jej wiarygodnością a wymagając ograniczenia kredytu wekslowego. Lewica roziła żywa opozycję, chociaż poseł Wagner donosił, że tu weale nie chodzi o sprawę religijno-żydowskiej.

Bada państwa.

Jak już wiadomo z depeszy, komisya budżetowa Izby deputowanych zebrała się przedwczoraj na pierwsze posiedzenie pod przewodnictwem hr. Hohenartta. Po wezwaniu ze strony przewodniczącego, aby dotychczasowi referenci objęli te same co zeszłej sesji referaty, dep. Plener złożył następujące oświadczenie: „Działalność lewicy w komisjach, zwłaszcza co do referatów, które wznoszą w sprawie kooperacji z członkami różnych stronnictw, staje się tem trudniejszą, im bardziej zaostrza się polityczny rozdział stronnictw. Naprężenie pomiędzy naszym stronnictwem a obecną większością Izby deputowanych wzmagają się bezustannie, niemniej coraz większy powstaje rozdział pomiędzy naszym stronnictwem a obecnym rządem. Celem należącego znaczenia tej kontrowersji i dania najsilniejszego parlamentarnego wyrazu tej naszej niuifności do rządu, głosowaliśmy w latach ostatnich, wśród dyskusji w pełnej Izbie nad preliminarzem, przeciw budżetowi. Równocześnie jednak zatrzymaliśmy referaty komisyjne. Zdaniem naszym dało się jedno z drugim pogodzić.

Przez nasze specjalne wnioski chcieliśmy oświadczyć, że pojedyncze wydatki uznawaliśmy, jako usprawiedliwione, pojedyncze pozycje dochodu jako potrzebne. Głosując zaś w pełnej Izbie przeciw całemu budżetowi chcieliśmy oświadczyć, że w interesie państwa należałoby cały zarząd w inne złożyć ręce. To nasze stanowisko było wielokrotnie mylnie zrozumianem, a roku zeszłego wskazywała prawica z pewną ironią na tę wrzekomą sprzeczność naszego postępowania. Aby nie narażać się już więcej na tego rodzaju zarzuty i wyrazić dobitnie nasze zapatrywania na obecną sytuację polityczną, oświadczam w imieniu moich przyjaciół politycznych, że nie możemy przyjąć referatów o pojedynczych częściach preliminarza państwowego.

Wobec tego oświadczenia przypomniał przewodniczący, że według regulaminu członkowie komisji są obowiązani przyjmować poruczone im prace, dodał jednak, że sprawę tę odda pod rozstrzygnięcie komisji. Większość, jak wiadomo, zgodziła się na to, aby nie zmuszać członków lewicy do przyjmowania referatów.

Następnie dep. Giovanelli referował o zamknięciu za rok 1878 i 1879 centralnych rachunków tytułu „Ogólny zarząd kasy“ i wniosł o zatwierdzenie poczynionych przekroczeń, tudzież całego tytułu.

Hr. Henryk Clam referował o zamknięciu rachunków ministerstwa spraw wewnętrznych za rok 1878 i wniosł o zatwier-

już choćby chciał, nie miał za co nowej odzieży sprawić. Więc w lecie chodził w bluzie płóciennej, a z nastaniem jesieni wdziewał kubrak podbity baranami.

— Stroje, to ruina — mawiał czasami — człowieka nie podnoszą, a głupi, kto sądzi człowieka po sukni. Ja panie latem chodzę w płótnie, jesienią i zimą w kożuchu. Po gospodarstwu, tak być powinno.

Przytem odzież jego musiała być opięta i krótka.

— Modne gagatki umyślił sobie jakieś długie chałaty, jak żydzi, bo ziębną w kolana. U mnie panie, krew gorąca, szlachetka, a długa suknia ni do konia ni do tańca. Rolnik panie, powinien chodzić ubrany jak żołnierz.

Im więcej bieda zaglądała do domku pana Wincentego, tem więcej rezonował o porządku i gospodarstwie, a zawsze powtarzał: „U mnie, panie tego...”

Brakło grosza, trzeba było powoli sprzedawać co cenniejszego, pozostałości jeszcze z dawnych czasów. Sprzedając złoto i srebro, mawiał do siebie;

— Co tam panie, złoto, fraszki, to nie dla mnie, człowieka prostego. Byłem miał kawałek mięsa, kartofle i chleb, to przy Bożej łasce i pracy, zdrów będę.

Aż tu nagle, kiedy bieda na dobre zaczęła zaglądać w oczy, wpada do przedmiejskiego dworku wieść niespodziana. Zmarł brat stryjeczny pana Wincentego i zapisał mu wiaś. Pan Wincenty dobry był człowiek i brata śmierć opłakiwał, ale za spadek Bogu dziękował.

— Widocznie Boska łaska na mnie, kiedy tak niespodziewany sukces przychodzi. Przecie człek z głodu nie umrze i na łaskawym chlebie nikomu nie zacieży.

Zaczęła się bieganina po notaryuszach, po sądach, aby spadek objąć. Wreszcie i to się skończyło, a pan Wincenty, zaopatrzony

w dekret dziedzictwa, wybrał się objąć majątek. Trzeba tu dodać, że poprzedni właściciel nie mieszkał w swojej wiosce nigdy. Rządca przysyłał dochody, a pan bawił ciągle za granicą. Czasem tylko wpadł do kraju, zawołał żydów dzierżawiących propinację i młyny, wydusił z nich całoroczne raty z góry i wyjeżdżał znowu. Rządca zatem gospodarował jak sam chciał, a dziedzic nie czytał nawet jego listów. Były jakie pieniądze w nich, to je chował, a list rzucił do kosza.

Kiedy pan Wincenty miał objąć spuściznę, znalazło się niemało doradców. Każdy co innego proponował.

— Ot, co pan będziesz się męczył gospodarstwem, lepiej siedzieć w mieście i pobierać czysty grosz z dzierżawy.

— Co? ja miałbym siedzieć w mieście; albow ja to jaki mieszczuch, czy co? Szlachcica rzeczą jest siedzieć na roli i roli pilnować.

— Ale kłopotów będziesz pan miał bez liku

— To z nich wybrnę, od czego głowa!

— Możeby lepiej wieś sprzedać — wtrącił ktoś inny.

Pan Wincenty oburzył się.

— Jak kto może coś podobnego doradzać: toż to zgroza! Wyzuwać się dobrowoli z ziemi ojczystej, toż to grzech najcięższy!

Wybranie się do nowej siedziby bez grosza było niełatwą sprawą, zwłaszcza że dolatywały go słuchy, że gospodarstwo w Gajówce strasznie zaniedbane. Ztąd nowy kłopot, bo pan Wincenty bał się długi inne zaciągać a musiał koniecznie. Kosztów miał bez liku, a dochodu jeszcze ani centa. Wreszcie dostał pieniędzy i wyjechał. Kawał drogi przebył koleją, a resztę na kołach. To też ciemno już było, kiedy się zbliżał do dworu. Konie zmęczone zwalniały biegu, a

pan Wincenty z bijącym sercem przypatrywał się światłu migocącemu w oknach. Wreszcie zajeżdżał przed dwór. Jakieś chude psisko zaszczekało, a zresztą panowała zupełna cisza. Dopiero po chwili otwary się drzwi, wiodące na wysokie podmurowanie, coś w rodzaju tarasu. Smuga światła oblała wózek i wysiadającego nowego dziedzica. We drzwiach ukazała się jakaś postać męska.

— Jest tam kto? — zawołał gromkim głosem pan Wincenty.

— A kogo mam honor powitać?

— Nowego właściciela Gajówki...

Postać mężczyzny zbiegła w mgnieniu oka po schodkach do wózka.

— Co za niespodziane szczęście, co za honor! — wołał pan rządca.

— Ani szczęście dla pana, że dawny właściciel umarł, ani honor, że ja do mojej posiadłości przyjeżdżam. Pisałem panu, że obejmę sam gospodarstwo.

Rządca, zbity z toru słowami nowego pana, nie wiedział zrazu, co powiedzieć.

— Ale wielmożny pan tak niespodziewanie, mybyśmy się byli przygotowali...

— O, to dobre, ja w mojej własnej włości mam być niespodziewanym. Tegom przecie nie myślał. A przygotowań pańskich osobliwych ponoć weale nie trzeba, najlepiej być zawsze przygotowanym.

Rządca zamilkł. Widół pana Wincentego po schodach i nie wiedział, co począć. Weszli do obszernego przedpokoj. Tam czekała już żona rządcy.

Całując nóżkę pana dobrodzieja, co za radość wielka, co za radość!

Pan Wincenty powitał ją skinieniem głowy.

— Doprawdę nie wiem, gdzie my tu wielmożnego pana pomieścimy — mówiła dalej zakłopotana.

— Moja pani Groszyńska, zdaje mi się, że jeszcze żaden dziedzic nie kłopotał

się, jak się w swym własnym dworze ukojuje... Znajdzie się i dla mnie pewno tu miejsca dość.

Taki był początek. Pan Wincenty nie mówił wiele, lecz zjadłszy kolację, ułożył się do snu. Za to skoro świt na drugi dzień, zerwał się na równe nogi, a pomodliwszy się, zaczął się rozglądać po domostwie. Cicho jeszcze było dokoła, rządca i jego rodzina spali jak zabici.

— Djabło tu musi iść gospodarka, pomysłał, kiedy Groszyński śpi tak długo. Ale ja tu wnet zaprowadzę porządek, a pana rządę przejędę na cztery wiatry.

Dom był gorzej od chlewa zurynowanego. W dwóch pokojach brakło podłogi, dach zaciekał, w skutek czego tworzyły się istne stawy. W nich rozkoszowały się gąsienki i kuczki. Wszędzie ściany poodrapywane, a ona potłuczona, drzwi bez klamek a progi i podłogi jak błoty wypaczone. Na zewnątrz ta sama ruina. Dach porośły mchem, jeden komin zawałony, słowem, rudera okrojona. Pan Wincenty smutnie pokiwał głową i poszedł oglądać budynki gospodarskie. Szopa zawalona stodoły z powybijanymi ścianami, z dziurawymi dachami, a wszystko bez drzwi. Śnajnie i obory także okrojone i opuszczone, a w nich nie znalazł nowy właściciel ani bydła, ani koni skarbowych. N we dziedzictwo nie wyglądało bardzo pomyślnie.

— Bóg, jeno mi może dopomóż — pomyślał pan Wincenty — pracować będę dzień i noc, a co się dalej stanie, nie wiem.

Można było istotnie zwątpić o przyszłości, widząc wszędzie taką ruinę, zwłaszcza, że ani grosza nie było w kieszeni.

E. ZORYAN

(Ciąg dalszy nastąpi.)

dzenie. Komisya przyjęła jednomyślnie powyższe wnioski.

Zabezpieczenie robotników.

Na posiedzeniu Izby deputowanych w d. 4 b. m., wniósł rząd, pomiędzy innymi projekt ustawy o zabezpieczeniu robotników w razie nieszczęśliwych wypadków. W motywach do tego projektu powiedziano na wstępie, że jak w wielu innych państwach, tak samo w Austrii kwestya głównej odpowiedzialności (*Haftpflicht*) przedsiębiorców przemysłowych za nieszczęśliwe wypadki, którym ulegli robotnicy zatrudnieni w ich zakładach i fabrykach, jest od lat wielu przedmiotem żywej dyskusji i że w ogóle wszyscy uznają potrzebę gruntowej reformy obowiązującego w tej mierze ustawodawstwa. Z wyjątkiem ustawy specjalnej z d. 5 marca 1869 o odpowiedzialności przedsiębiorstw kolejowych w razie wypadków na kolejach, obowiązują dotychczas co do odpowiedzialności przedsiębiorcy w razie jakiego wypadku w jego fabryce, przepisy ogólnego kodeksu cywilnego, które wtedy tylko czynią przedsiębiorcę odpowiedzialnym za skutki nieszczęścia, gdy mu w tem osobista wina przypisaną być może. Od lat wielu uznano także w Austrii jako nieodzowną konieczność rozszerzenie odpowiedzialności przedsiębiorcy, a potrzebę tej miały także zadość uczynić nowsze projekta ordynacyi przemysłowej.

Sprawozdanie mówi dalej o doświadczeniach, niemniej prawodawczych zabiegach poczynionych w tym kierunku w Niemczech i tak następnie rzecz prowadzi:

Dotychczasowe kombinacje pomiędzy odpowiedzialnością i zabezpieczeniem w razie nieszczęśliwych wypadków, zamiast, jak się tego spodziewano złagodzić złe w Niemczech, zaostrzyły je tylko i dlatego też nie można zalecić do naśladowania tamtejszych eksperymentów. Chcąc zaradzić w sposób dostateczny tym niedogodnościom, nie należy szukać w ogóle ku temu środków w zaprowadzeniu lub rozszerzeniu odpowiedzialności, gdyż, choćby obowiązek ten został jak najściślej unormowany, zaradziłby złemu w pojedynczych tylko wypadkach, nie przyniósłby jednak trwałej i skutecznej pomocy.

Trwała i dostateczna pomoc da się tu osiągnąć tylko na drodze — choćby nawet przemysłowej — współdziałania, a przeto przez przyczynienie się wszystkich stron interesowanych, przez ogólne zabezpieczenie, do czego także dąży ustawodawstwo niemieckie z r. 1881. Tym tylko sposobem da się to osiągnąć, iż wszystkim bez wyjątku robotnikom, jacy tylko według rodzaju swojego stosunku roboczego tą reformą objęci być mogą, daną będzie rękojmia, iż w razie utraty uzdolnienia do zarobkowania w skutek wypadku, zapewnionem im zostanie odpowiednie zaopatrzenie, lub też pozostałym po nich rodzinom odpowiednie wsparcie.

Jeśli jednak ogólne zabezpieczenie ma uczynić zadość upragnionemu celowi musi uwzględnić wszystkie wypadki zasze w czasie pracy fabrycznej bez różnicy, czy tutaj zawinił przedsiębiorca lub działający w jego imieniu, czy też wypadek nastąpił z winy samego poszkodowanego lub wreszcie zaszedł wśród okoliczności niedozwalających nikomu zgoła przypisać winy.

Wyjątek należy przypuścić w tym tylko razie, gdy poszkodowany umyślnie spowodował na siebie nieszczęście, lecz i w tym także razie rodzina nie może być wykluczona od przypadającego na nią wsparcia. Wtedy tylko, gdy w ten sposób zechcemy zapatrywać się na przedmiot, zabezpieczenie będzie mogło dać robotnikowi zupełną rękojmię, iż uległszy nieszczęściu nie zostanie pozbawionym utrzymania i że po jego śmierci spowodowanej wypadkiem przy robocie, rodzina nie będzie wystawioną na ostateczną nędzę.

W takich to szerokiach ramach starał się projekt ustawy zorganizować ogólne zabezpieczenie robotników.

Pierwsze paragrafy mierzą jak najbardziej do szczegółowego określenia sfery tych osób, na które ma się rozciągnąć projektowane zabezpieczenie. W paragrafach tych zaproponowano, aby od zabezpieczenia wykluczyć naprzód robotników właścicieli drobnego przemysłu (*des eigentlichen Kleingewerbes*) Dalej mają być wykluczeni całkowicie robotnicy zatrudnieni przy gospodarstwie wiejskiem, gdyż za ich wyeliminowaniem przemawiają te same względy, które były decydującymi przy robotnikach, pracujących w drobnym przemyśle.

Dalszy wyjątek od zabezpieczenia unormowano w paragrafie 2 a odnosi się on do robotników zajętych przy kolejach i żegludze. W paragrafach 7 i 9 ustanowiono wysokość odszkodowania mianowicie w 7 na wypadek uszkodzenia cieleśnego a w 9 na wypadek śmierci. Jako ogólną normę dla projektowanego odszkodowania przyjęto że, tak w razie uszkodzenia cieleśnego odbierającego robotnikowi zdolność do zarobkowania,

jakoteż na wypadek śmierci ranne go odszkodowanie nastąpić ma w formie renty.

Renta wynosi: a) w razie zupełnej niezdolności do zarobkowania na czas trwania takowej 60 procent rocznego zarobku (roczny zarobek zaś oblicza się mnożąc przeciętny zarobek z jednego dnia przez 300), w razie częściowej niezdolności do pracy na czas trwania takowej, część oznaczonej powyżej renty którą należy obliczać stosownie do rozmiarów powstałej w skutek uszkodzenia niezdolności do zarobkowania. Renta ta jednak nie może przenosić 50 procent rocznego zarobku.

Przedsiębiorca, obowiązany do zabezpieczenia fabryki i t. d. ponosi koszt zaopatrzenia i leczenia takich robotników i urzędników, których płaca roczna nie przekracza 800 zł.

Renta pośmiertna wynosi a) dla wdów po zabitych lub zmarłych w skutek uszkodzenia aż do śmierci lub powtórnego zamążpójścia 20 procent; dla wdowa, jeśli i dopóki jest niezdolnym do zarobkowania także 20 procent; dla każdego pozostałego ślubnego, czy nieslubnego dziecka, aż do ukończenia lat 15, dziesięć procent, a gdyby dziecko ślubne całkowicie osierocioło, 15 procent rocznego zarobku; b) dla wstępnych zmarłego, gdyby tenże był jedynym ich żywicielem, aż do ich śmierci lub wykazania, że ascendenci nie potrzebują już wsparcia, ma być wypłacona renta w sumie 20 procent rocznego zarobku. W razie powtórnego zamążpójścia wdowa otrzymuje raz na zawsze odprawę, która wynosi potrójną sumę renty rocznej.

Ponieważ zabezpieczenie ma być obowiązkowe, zachodzi tu przedewszystkiem pytanie, czy istniejące już towarzystwa ubezpieczeniowe nie wystarczałyby do wykonania tego zadania. Rząd mniema, iż należałoby dać na to pytanie odpowiedź przeczącą. Projekt jego proponuje urządzenie osobnych towarzystw ubezpieczeniowych, których zakres działania obejmowałby pewne należycie odgraniczone okręgi, w regule zaś okręgi jednej izby handlowej i przemysłowej. Zakłady takie pod względem wewnętrznej swojej organizacji mają opierać się na zasadach wzajemności i ograniczyć się wyłącznie na przyjmowaniu przymusowych zabezpieczeń na wypadek nieszczęśliwych wydarzeń. Przedewszystkiem administracya ich ma spożywać w ręku stron interesowanych. W organizacji tych zakładów ma być ile możności uwzględniona zasada autonomii, przytem wszystkim jednak podlegać one mają szczególnemu nadzorowi i kontroli państwowej.

W kwestyi wewnętrznej organizacji projektowanych towarzystw ubezpieczeniowych, projekt rządowy nie wiele zawiera postanowień. Ze względu na nowość całego urządzenia, które wyrabiać się dopiero będzie pod wpływem poczynionych doświadczeń, wydaje się rzeczą potrzebną przed powołaniem do życia pojedynczych zakładów, wydanie w drodze rozporządzenia statutu wzorowego (*Musterstatut*), co jednak nie ma przeszkadzać uwzględnieniu indywidualnych stosunków, tudzież zaprowadzeniu drobnych zmian, za potrzebne uznanych.

Tylko w kwestyi głównego organu, mającego reprezentować towarzystwa, niemniej co do sposobu prowadzenia interesu (*Geschäftsführung*) zawiera paragraf 16 przepisy zasadnicze, które mają na celu względ dwójaki a mianowicie: Z jednej strony jak najobszerniej zabezpieczenie autonomii nowych zakładów, w ten sposób, że $\frac{2}{3}$ części członków zarządu ma być wybieranych przez członków każdego zakładu i to w równej części przez przedsiębiorców i zabezpieczonych — z drugiej zaś strony zapewnienie udziału w zarządzie bezstronnym i fachowym żywiolom, a to przez nadanie ministrowi spraw wewnętrznych prawa mianowania jednej trzeciej części członków zarządu. W tym celu mają być powoływane osoby, dokładnie obznajomione ze stosunkami miejscowymi i posiadające ogólne zaufanie.

Powołując do życia podobne obowiązkowe zakłady ubezpieczeniowe, które mają zastąpić przepisy ustawodawcze o odpowiedzialności za wypadki, jasną jest rzeczą, iż przeważną część ciężarów będących następstwem zabezpieczenia muszą ponosić sami przedsiębiorcy. Skoro na przedsiębiorcy cięższe ma obowiązek odpowiadania wobec swoich robotników za wypadki, wynikające z niebezpieczeństwa, połączonego z prowadzeniem jego przedsiębiorstwa fabrycznego, to na tej samej podstawie może on być także zniewolonym do ponoszenia kosztów organizacji towarzystwa ubezpieczeniowego, które uwalnia go od tej odpowiedzialności i bierze na siebie ten obowiązek. Przedłożony projekt nie zawiera też przepisów o zasileniu towarzystw ubezpieczeniowych publicznymi, przedewszystkiem zaś państwowymi funduszami a to przeważnie dla tego, że nie wydaje się rzeczą usprawiedliwioną, aby na państwo miał cięższy obowiązek odszkodowania w tych razach, gdy idzie o wypadki, spowodowane niebezpieczeństwem pewnego prywatnego przedsiębiorstwa. Odszkodowanie robotnika musi

pochodzić ze strony, która głównie korzysta z pracy tego robotnika, przeto ze strony pracodawców, ewentualnie przyjmujących robotnika.

Co się tyczy przyczynienia się zabezpieczonych, to projekt nie chciał ich od tego zupełnie wykluczyć. Z natury rzeczy wynika, że do podobnego przyczynienia się nie mogą być pociągani wszyscy robotnicy i że należy tu tych uwolnić, których zarobek wystarcza zaledwie na najniezbędniejsze potrzeby życia. Ta jednak okoliczność nie stanie na przeszkodzie osiągnięciu tyle pożądanego celu.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Vambéry o fałszywym proroku).

Znany podróżnik i znawca stosunków na Wschodzie, profesor Armin Vambéry, wyraził o politycznym znaczeniu Mahdiego zapatrywania, powtórzone w *Pester Corresp.*, a brzmiące jak następuje:

„Niepojętą jest dla mnie rzeczą, że do zwycięstwa Mahdiego nad Hicks-baszą i armią, którą dowodził, przywiązuje świat tak wielkie znaczenie i wnioskuje ztąd o większych jeszcze następstwach Mahdi ten nie jest przedewszystkiem prawdziwym Mahdim, gdyż nie wywodzi się od rodziny „Koreish“, ukazanie się jego nie pozostaje w związku ze zjawiskami przyrody i tellurycznymi rewolucjami, które niższe klasy świata muzulmańskiego uważają za nierozdzielne z przyściem proroka. Jeszcze słońce nie wschodzi na zachodzie, gwiazdy nie spadają, nie zjawia się także Antychryst, ani też Mekka i Medyna nie runęły w gruzy, jak to wszystkie przepowiadają teologowie mahometańscy. Mahdi sudański jest bezwątpienia nieco groźniejszy, niż jego koledzy, którzy od czasu do czasu pojawiają się w Persyi, gdzie ich biją, często zabijają nawet, lub osadzają w więzieniu. Dla Sudanu, być może, iż Mahdi coś tam znaczy, a możliwy i prawdopodobny jest nawet najazd na Chartum, jeżeli major Coetlogon nie otrzyma spiesznie posiłków, ale za to wielce nieprawdopodobną jest rzeczą, żeby Mahdi mógł Anglikom stworzyć w Egipcie groźniejsze jakie trudności, jeżeli będą przezorni i zaniechają dotychczasowej polityki i półśrodków, a natomiast postąpią stosownie do zasady: Tu gdzie jesteśmy, pozostaniemy. — Nie podlega wątpliwości, że wystąpienie Mahdiego jest tylko dalszym ciągiem awantury Arabiego, a jeżeli się uwzględni znane tchórzostwo krajowców afrykańskich, Egipcyan i Sudańczyków, to wątpić nie można, że kilka pułków wojska angielskiego potrafi zniwieczyć projekta fałszywego proroka, pomimo fanatyzmu jego zwolenników. Co do stanowiska sułtana względem fałszywego proroka, przypomnieć trzeba, że propaganda arabska nigdy nie znajdowała uznania u sułtanów konstantynopolańskich.

Obecnie Szeryf Medyny i Mekki przychylnie jest usposobiony dla Konstantynopola, ale jeżeli w Sudanie wzrosną się fale zdobywczy arabskich i dotrą do półwyspu arabskiego, to rzecz wątpliwa, czy Szeryf lub mała załoga turecka będzie dość silna, ażeby stłumić powstanie ogólne. Sułtan Abdul Hamid zatem nie tylko nie może zawierać sojuszu z Mahdim, ale musi przeciw niemu walczyć, gdyby zwycięski jego pochód miał widoki i nadal. Co się tyczy kłeski, która spotkała Anglików, to sprowadziły ją przedewszystkiem trudności klimatyczne, a szczególnie brak wody. Powtóre jest już faktem prawie udowodnionym, że zdrada odgrywała przytem ważną rolę. Zbyteczna ufnosć angielskich i europejskich oficerów, którą pokładali w podwładnych armii egipskiej, była największym niebezpieczeństwem i doprowadziła do katastrofy. Zaden mahometanin na świecie nie zaważa się przed zdradą, jeżeli idzie o największego, śmiertelnego wroga, którego widzi w każdym Europejczyku. Czyn zdradziecki w takim razie jest nawet uswięcony jego religią, gdyż Koran mówi: „Niewierni nie mają żadnego prawa do twojej wierności.“ Nakoniec jest rzeczą niezawodną, że muzulmanie przesadzać będą znaczenie zwycięstwa Mahdiego, ale ani mowy o tem być nie może, by kłeska w Sudanie mogła stać się hasłem do ruchu powstańczego w całym świecie mahometańskim.

KRONIKA

— Wydział krajowy udzielił towarzystwu „Rodzina“ zasiłek w kwocie 300 zł. na częściowe pokrycie kosztów założenia i urządzenia towarzystwa, oraz na organizację oddziałów.

— Z polecenia c. k. ministerium handlu wyszedł drukiem i nakładem c. k.

drukarni nadwornej i państwowej podreżnik p. t. *Compendium der auf das Gewerbewesen bezugnehmenden Gesetze, Verordnungen und sonstigen Vorschriften*, na którą to pożyteczną publikację godzi się zwrócić uwagę szczególnie władz przemysłowych obu instancji, oraz gminnych.

— Delegaci rady nadzorczej towarzystwa „Rodzina“ obradować będą w sobotę, dnia 8 b. m., w małej sali kasyna mieszczańskiego, przy ulicy Akademickiej l. 13. Początek o godzinie 9 rano. Wstęp wolny mają wszyscy członkowie towarzystwa i mogą brać udział w obradach.

— Śmiertelność we Lwowie. W 48 tygodniu bież. roku, mianowicie od 25 listopada do 1 grudnia, umarło w naszym mieście osób płci męskiej 33, płci żeńskiej 31, razem jak w poprzednim tygodniu 64. Średnia dzienna śmiertelność wynosiła 9-1, śmiertelność roczna 29-2 na 1.000 mieszkańców. Z ogólnej liczby zmarłych przypada na śródmieście 4, na I dzielnicę 5, na II dzielnicę 12, na III dzielnicę 9, na IV dzielnicę 4, na szpitala 30. Najwięcej stosunkowo ofiar porwał gruźlica i zapalenie przewodu oddechowego; ospa, odra i płońca nie porwały ani jednej ofiary. Śmiertelność zwiększyła się w chorobach jak durzycia i zapalenie przewodu oddechowego, zmniejszyła zaś w chorobach dyfteryjnych, gruźlicy i choleryjnych cokolwiek.

— W zakładzie karnym dla mężczyzn dnia 14 i 15 b. m. o godzinie 9 przed południem odbędą się półroczne egzamina uczniów szkoły zakładu, a mianowicie pierwszego dnia w II, a drugiego dnia w I i III klasie. Przed rozpoczęciem egzaminu w II klasie dnia 14 odprawiona będzie w kaplicy zakładu o godzinie pół do 9 rano w obecności wszystkich do szkoły chodzących więźniów cicha msza święta, podczas której popisywać się będą ci więźniowie, którzy się uczyli muzyki wokalne i instrumentalnej.

— Czytelnia akademicka jak już donieśliśmy urządziła na swój dochód dnia 11 b. m. w sali kasyna miejskiego przedstawienie amatorskie połączone z „Promenade-Concert“ „bazar“ i „tombola“. Program w skład którego wchodzić dwie oryginalne nowości. *Konkurent kurjerkowy* przez utalentowaną autorkę kilku nowel i utworów p. Gabryelę Snieżko — *Zapolską i Kandydat do banku krajowego* przez dr. R. O. przedstawia się nadzwyczaj zachęcająco. Prócz tego odegrana będzie komedjka hr. Koziembrodzkiego *Pokusa*. Sądymy że tak dobór programu jako też cel szlachetny, a przy tem dobrze renomowana gra amatorów powinna sięgnąć liczną publiczność. Biletów od jutra nabyć można w księgarniach p. Gubrynowicza i Schmidta jako też w „Czytelnicy akademickiej“ plac Chorążczyzny l. 3 od godz. 12 do 1 i od 6 do 7.

— W kasynie miejskiem odbędzie się jutro, w sobotę, koncert muzyki wojskowej pułku piesz. nr. 9 pod osobistym kierownictwem jej kapelmistrza, p. Maurycego Falla. Wstęp dla członków, jak zwykle. Lista otwarta. Początek o godzinie pół do 8 wieczór.

— Wieczorek muzykarno-deklamacyjny stowarzyszenia młodzieży handlowej w. m., odbędzie się jutro, w sobotę, w lokalu stowarzyszenia, przy ulicy Karola Ludwika l. 35. Program: 1. Przemówienie wstępne. 2. Rossiniego, uwerturę z op. *Semiramis*, odegrają na cztery ręce pp. Rubinstein i Zach. 3. a) Chopina, *Sarasate'a Nocturne* i b) Wieniawskiego, *Ober-tasa*, odegra p. Schmelkes. 4. a) Schuberta *Ruhe* i b) Gounoda *kavatine* z op. *Faust*, odspiewa p. Menkes. 5. Deklamacye, wygłosi p. Nacher. 6. Schuberta *Andante* z symfonii, odegra p. Sal. Menkes. 7. Liszt-Verdiego *Concert-Paraphrase* z op. *Rigoletto*, odegra p. Rubinstein. 8. Zakończenie. Początek z uderzeniem godziny 7 wieczór.

P. Alojzy Lipiński, znany muzyk i kompozytor, wydał obecnie na bieżący karnawał całą wiązaną najnowszymi ulubionych tańców, odznaczających się werwą, melodyą i oryginalnością. Wiązaną tę tworzą: „Staropolski“ polonez; „Chwile szczęścia“ mazury; Do myślowania nema syłowania“ dumka i kołomyjki; „Pierwszy raz po sto“ polka francuzka; „Zwodnicza“ mazurka; „Ach panie“ galop i „Rywale“ mazury.

— Zupełnie rumfordzką i tej zimy znacznie w drugiej połowie b. m. rozdawał towarzystwo męskie św. Wincentego à Paulo, jednakże tylko biednym, wstydzającym się żebrać. Zupa rozdawana będzie w domu ubogich przy ulicy Wronowskiej. Jak potrzebne jest takie rozdawnictwo we Lwowie, świadczy najlepiej napływ biednych nawet z najdalej przedmieść miasta. Nieobeznany ze stosunkami dziwił by się temu musiał i pytać, czy biednemu opłacać się trud dalekiej niekiedy drogi za łyżką ciepłej stawy i kawałkiem chleba? Lecz trzeba poznać tych biednych, widzieć ich nędzę! W mieszkaniu ich, jedynym sprzętem trochę słomy i połamana ławka, odzież podarta i lekka, a łyżka stawy ciepłej i kawałek chleba, przyniesiony z domu ubogich, jest pożywieniem dla rodziców i dzieci na dzień cały! Przyczyną tej strasznej niedoli nie zawsze lenistwo, ale częstokroć choroba lub inne nieprzewidziane nieszczęście w rodzinie, a rodzina ta, przyzwyczajona do dostatku, nie może sobie wyobrazić, że musi żyć w takiej nędzy.

czajona do lepszego bytu, wstydzi się po jałmużnę wyciągnąć rękę. Rzeczywiście los rodzin takich, nader licznych we Lwowie między klasą rzemieślniczą i zarobnikami dziennymi, wrusza do głębi serca litościwsze. Dla takich to nieszczęśliwych rodzin pomoc chwilowa niezbędnie jest potrzebna i dla nich to, kołacząc do sere w imię miłosierdzia chrześcijańskiego, uprasza towarzystwo św. Wincentego à Paulo o pomoc i wsparcie. Wszystkie datki na ten cel czy to w gotowych pieniądzech, czy też wiktuałach, przyjmuje, jak od wielu lat, handel pp. J. Drexlera i Synów, przy placu Kapitulnym 1 i 2, gdzie też dotychczas złożyli: JE. hr. Rusocki 75 zł., z której to kwoty połowa przeznaczona dla rodzin, pod opieką towarzystwa zostających; JWpan Józef Zawadzki 8 zł.

— **W tutejszym c. k. urzędzie** pocztowym zaginął przy szkartowaniu list pieniądze z kwotą 2.000 zł., już drugi z rzędu w tym roku. Pierwszy zawierał 5.000 zł. Policja uwięziła, jako podejrzanego o popełnienie tej kradzieży woźnego pocztowego J., ponieważ tenże był czynny przy szkartowaniach, kiedy owe listy zaginęły.

† **Zmarł** w ostatnich dniach: w Brechii biskup tamtejszy msgr. Gerolamo Verzeri;

— **Na trzecim polowaniu dworskim** z pogonką pod Goding, dnia 5 b. m., w którym wzięli udział Najd. Arcyksiężka Rainer, Franciszek, Otto, Karol i Leopold Salvator, oraz Jan, dalej książe Filip Coburg-Gotha, ks. Adolf Auersperg, szef sztabu generalnego fmp. Beck, poseł belgijski hr. de Jonghe, poseł bawarski hr. Bray-Steinburg, minister hr. Conrad Eybesfeld i kilku innych dygnitarzy i kawalerów, padło 1.265 sztuk zwierzyny. Było to ostatnie w tym sezonie wielkie polowanie dworskie z pogonką.

— **Znany podróżnik** po Afryce, de Brazza, zwiedzający z polecenia rządu francuskiego obszary rzeki Kongo, o którego zamordowaniu przez krajowców donosił przed miesiącem dzienniki portugalskie, żyje i dał o sobie wiadomość, sięgającą po dzień 15 października.

— **Przyszły kongres literacki**, na zaproszenie pisarzy i artystów hiszpańskich, odbyć się ma we wrześniu r. 1884 w Madrycie. Przy tej sposobności urządzona będzie wielka wystawa dzieł literackich i artystycznych i cały szereg świetnych zabaw.

— **Najwyżej założony most kolejowy** na ziemi, oddany został w ostatnich dniach listopada do użytku powszechnego. Most ten, służący kolei Erie pod Kinzusa w Pensylwanii, ma 2.050 stóp długości, a zawieszony jest 301 stóp nad ziemią. Cały zbudowany jest z żelaza.

— **Samobójstwo.** Z powodu nieszczęśliwej miłości zastrzelił się w tych dniach w Wiedniu 17-letni syn dyrektora czeskiej kolei Zachodniej, radcy rządowego Angelo Kuh.

— **O znanym fejletoniście** paryskim, p. Albercie Wolff, opowiada berliński *Bers. Courr.*: „Przed półtora rokiem opowiedzieliśmy czytelnikom ciekawą historię, której bohaterem, jak nadmieniliśmy wówczas, był słynny paryski fejletonista niemieckiego pochodzenia. Bohater ten nie robi z tego tajemnicy wcale, że skłonność do gry hazardowej jest w nim tak mocno rozwinięta, iż częstokroć przy najlepszej chęci oprzeć się jej nie może. Kilkakrotnie już namiętność ta pochłonięła cały jego majątek, jaki zawdzięczał swojemu talentowi. Otóż pewnego dnia — przed dwoma laty — przybył on do Berlina, ażeby w niemieckim banku państwowym deponować znaczną sumę w pewnych papierach wartościowych, a gdy mu wystawiono obligi depozytowe na tę sumę, podarł je natychmiast ku największemu zdumieniu kasjera, który oczywiście był już pewny, że ma do czynienia z człowiekiem niespełna rozumu. Na nieśmiałe zapytanie kasjera, w jakim celu zniszczył te pokwitowania, kiedy teraz przez trzy lata nie będzie mógł skutkiem tego podjąć swojego depozytu, odpowiedział fejletonista paryski, iż właśnie o to mu chodziło, ażeby nie mógł przez trzy lata tego uczynić... Wdrożył też natychmiast postępowanie amortyzacyjne, a przez upływem trzechlecia ma przynajmniej tę miłą pewność, iż złożonych w depozycie pieniędzy nie roztrwoni przy zielonym stoliku lub na giełdzie. W związku z tem opowiadaniem naszym stoi właśnie ogłoszenie sądowe następującej treści, które w tych dniach zostało publikowane w berlińskim dzienniku urzędowym: „Pomiędzy dokumentami, o których amortyzację, jako zaginionych, udawano się do tutejszych sądów, znajdują się dwa obligi depozytowe niemieckiego banku państwowego, wystawione na imię literata Alberta Wolffa w Paryżu, a to na znaczne sumy w papierach wartościowych. Obligie te, rzekomo spalane przez nieuwagę, wystawione zostały dnia 26 października 1881, mają numer 181.089 i 181.090, a pierwszą z nich opieka na 45.000 mark w listach zastawnych wschodnio-pruskiech, drugi zaś na 80.000 mark 4-procentowych obligacji z roku 1881. Termin w sprawie tej amortyzacji wyznacza się na 18 kwietnia 1884.“

— **Zbiegły defraudant.** Z Liverpoolu umknął w tych dniach bez wieści niejaki mr. Phipps, młodszy wspólnik najstarszej i wielce

poważanej kancelarii adwokackiej w tem mieście, pozostawiając deficyt w sumie 600.000 zł., którą roztrwonił na nieszczęśliwe spekulacje. Zbiegły defraudant był zarazem szdzą pokojną na przedmieściu liverpoolskiem Bootle.

— **Zabytki starorzemieńskie.** Korespondent monachijski *Allg. Ztg.* z Rzymu donosi: Na obszarze niedawno odkrytego *Atrium Vestae*, mianowicie w pobliżu trzech pokrytych napisami podstaw kamiennych, znaleziono w tych dniach zuwoju nader cenne zabytki numizmatyczne. Wykopano bowiem garnek gliniany z 824 monetami srebrnymi i jedną monetą złotą. Ta ostatnia pochodzi z czasów bizantyjskiego cesarza Teofila, znanego w dziejach miłośnika sztuki i umiejętności. Monety srebrne są wyłącznie pochodzenia anglo-saskiego i należą do największych rzadkości. Znajdują się na nich odciski nazwiska kilku królów angielskich X stulecia, potomków Egberta of Wessex, jak Edwarda, Athelstana, Edmunda, oraz kilku arcybiskupów kanterburyjskich. Zdaje się, że znaleziony skarb numizmatyczny stanowił część haraczu, przysłanego z Anglii papieżowi i w chwili trwogi wojennej tu zakopanego. Okoliczność, iż garnek z pieniędzmi utrzymał się w tem miejscu po dziś dzień, dowodzi, że tej części *Forum* nie naruszyli w wieku XVI ci, którzy je przeważnie ogołocili ze starych zabytków.

Rada miasta Lwowa.

(Posiedzenie z dnia 6 grudnia.)

(L) Przewodniczący p. Dąbrowski zaprasza Radnych na nabożeństwo, które 8go b. m., o godzinie 6 z rana odbędzie się w kościele archikatedralnym, jako w święto Niepokalanego Poczęcia Najśw. Maryi Panny. Następnie zawiadamia p. prezydent Radę, że zasupendował w urzędowaniu dwóch urzędników, którzy byli zajęci ściąganiem gminnego podatku czynszowego.

Sekretarz Rady p. Lukas odczytał pismo wys. Namiestnictwa, zawiadamiające Radę, że ta władza wniosła uchwałę lwowskiej reprezentacji miejskiej z d. 26 lipca r. b., nieuznając obowiązku gminy do dostarczenia lokalności na pomieszczenie dwóch kadrów piechoty milicji krajowej. Według §§. 7, 13 i 24 ustawy kwaterekowej, gmina jest obowiązana do dostarczenia lokalności i może od kraju domagać się zwrotu wydatków.

W związku z tą sprawą, jest petycja reprezentacji m. Lwowa, wystosowana do wys. Sejmu krajowego, w sprawie wydania ustawy o kwaterekach dla m. Lwowa, tudzież o pożyczkę w kwocie 120.000 złr., zwrótną w 20 ratach, na budowę koszar. Sejm uchwałę z d. 19 października r. b. przekazał tę petycję Wydziałowi krajowemu do załatwienia, a Wydział, wywiązując się z tego polecenia, odpowiada obecnie tej reprezentacji, że do wydania ustawy kwaterekowej nie jest kompetentnym, a chcąc udzielić gminie m. Lwowa pożyczkę w kwocie 120.000 złr., przekroczyłby uchwałę sejmową z r. 1881; w skutek tego zwraca gminie petycję bez skutku.

Do zakupu inwentarza żywego i martwego od b. dzierżawcy dóbr Zubrzy, na drugim terminie licytacyjnym, który odbędzie się d. 19 b. m. delegowała Rada pp. ks. kanonika Mazuraka i Lewickiego, i wyasygnowała na ten cel kwotę 3500 złr.

Stypendya z fundacji miejskiej nadała Rada następującym uczniom i uczennicom szkół ludowych: Stanisławowi Oberskiemu, Marcinowi Berlińskiemu, Antoniemu Żelazkiewiczowi, Kaźmierzowi Kogutowi, Franciszkowi Romanowskiemu, Antoniemu Szudłowskiemu, Stanisławowi Gierdanowi, Gustawowi Mentelowi, Michalinie Ostrowskiej, Jadwidze Jaskólskiej i Józefie Sotschek.

Na pomieszczenie kancelaryj dla c. k. obrony krajowej wynajęła Rada realność p. Moczańskiego, na czas od 1 kwietnia r. p. poczynszy, a na pomieszczenie górskiego szwadronu pociągów, przeznaczyła realność na Bogdanówce.

Magistrat uczynił wniosek, ażeby gminny podatek czynszowy nie był pobierany od czynszowników, lecz od właścicieli realności a dalej domagał się, ażeby ten podatek nie był pobierany według dotychczasowych trzech skali progresywnych, lecz ażeby utworzono jeszcze czwartą skalę. Sekcja II, rozważając te wnioski, uchwaliła, że co do poborów tego podatku, ma być i nadal zatrzymany dotychczasowy system ściągania podatku gminnego czynszowego, co się zaś tyczy utworzenia czwartej skali progresywnej, wnosi sekcja, ażeby kwestyę pozostawić w zawieszeniu, aż do chwili w której Rada weźmie pod obrady budżet na r. 1884. Rada akceptowała te wnioski sekcji II. a nadto upoważniła magistrat do poboru gminnego podatku czynszowego w ciągu pierwszego a ewentualnie także drugiego kwartału 1884 r. według dotychczasowej stopy, przyczem referent tej sprawy wypowiedział zdanie, że prawdopodobnie okaże się potrzeba podwyż-

szczenia tego podatku, w roku przyszłym. Upoważniono nadto prezydenta ażebydo uchwalenia budżetu na r. 1884 prowadził gospodarkę miejską w granicach przedłożonego preliiminarza budżetowego i przyzwolono mu kredyt w kwocie 1000 zł. na zapomogi dla ubogich.

Nowa ustawa przemysłowa rozszerzyła ingerencję gminy co do udzielania konkursów na szynki. Korzystając z tego prawa uchwaliła Rada zgodnie z wnioskami sekcji V. że 1) na wyszynk napojów spirytusowych należy w obrębie gminy m. Lwowa udzielić co najwięcej 300 konsensów, a prócz tego co najwięcej 50 konsensów na wyszynk napojów spirytusowych po hotelach i po sklepach korzennych; 2) koncesye te udzielane będą odtąd tylko raz na rok a nie jak dotychczas, dwa razy do roku; 3) z sekcji IV wybrana będzie specjalna komisja, która będzie czuwała nad udzielaniem konsensów; 4) przed udzieleniem koncesji zaciągnie magistrat opinii Stowarzyszenia szynkarzy; 5) koncesye wykonywać będzie mogła tylko osoba, której zostanie wydana licencya, i nie wolno będzie, jak obecnie, szynkarzom koncesyonowanym, odstępować swoich arkuszy, innym osobom. Rada przyjęła te wnioski. Z obszernego referatu sprawozdawcy podnieść jeszcze wypada, że poczynszy od r. 1871 objawia się we Lwowie chwalebna tendencja zmniejszenia liczby szynków. Dążność ta jest uwieczniona skutkiem pomyślnym, gdy bowiem w r. 1873 było jeszcze we Lwowie 430 szynków w r. 1883 było ich już tylko 379, a w r. 1883 jest ich tylko 342, w ciągu dziesięciolecia zmniejszyła się tedy liczba wyszynków o 90. Wyszynków akcesoryalnych jest obecnie we Lwowie tylko 39. Nadmienić jeszcze należy, że na 342 szynków jest 180 chrześcijańskich a 140 żydowskich, ale na 180 uprawionych szynkarzy katolików, wykonywuje osobiście wyszynk tylko 50 tak że 270 szynków jest w rękach żydowskich.

Propinację w Hołosku i na Zamarystynowie wydzierżawiono p. Briferowi za kwotę 1512 zł.

Dalej uchwaliła Rada skonwertować pożyczki ciążące na dobrach Błotnia i Pniatyn. Na tych dobrach cięży obecnie pożyczka Towarzystwa kredytowego ziemskiego, austro-węgierskiego banku i gminy miasta Lwowa. Galic. Towarzystwo kredytowe ziemskie wydało już promesę na stosowną kwotę, którą będzie można spłacić bank austro-węgierski i gminę m. Lwowa, tak, że zostanie tylko dług Towarzystwa kredytowego ziemskiego w kwocie 60.000 zł.

W końcu odrzuciła Rada rekurs p. F. Kwiatkowskiego wniesiony przeciw uchwałę magistratu ustanawiającej opłatę za używanie chodnika przed kawiarnią teatralną i z funduszu grzywnien, nakładanych na izraelitów, wyasygnowała przełożonemu zboru izraelskiego kwotę 1000 złr. dla ubogich żydów.

GOSPODARSTWO I HANDEL

Uwagi o gospodarstwie naszym.

(Ciąg dalszy.)

Życie wiejskie i życie społeczne.

Zamiłowanie takiego lub innego porządku życia zastosowanego i odpowiedniego do rodzaju zajęć jest także jednym z czynników wytworzących siłę danego społeczeństwa; przez to bowiem wyrabiają się potrzebne przymioty, które przez szereg wieków na zasadzie „prawa przysposobienia“ przechodzą z jednego pokolenia na drugie w skutek czego ich siła ciągle wzrasta. Prawda ta nie ulega najmniejszej wątpliwości, bo się opiera na najróżnorodniejszych a mnogich faktach zaczerpniętych z całego szeregu dziejów ludzkich. Naród który się poświęcił przemysłowi lub rzucił się do handlu i z zamiłowaniem oddał wszystek żywot swój na pracę tego rodzaju, nie tylko wyrobił w sobie przymioty potrzebne ale wzrósł w siłę i bogactwa. Inny znów poświęcił się rolnictwu oddał mu się zupełnie, z całym zamiłowaniem a fakt wytworzenia potrzebnych przymiotów znów się powtórzył. Tak np. owo bogactwo rolnicze w Anglii wytworzyło z trzech głównie przyczyn, — między temi pierwsze trzyma miejsce i uważanem być może za źródło dwóch innych upodobanie w życiu wiejskiem najważniejszej i najbardziej wpływowej części narodu. Że to zamiłowanie wytworzyło w nich potrzebne przymioty jak: rachunkowość w wydatkach, energią niezbędną do gospodarowania na wsi, i t. d., — że było przyczyną odkrycia i zastosowania, tytu najróżnorodniejszych prawd ekonomicznych i rolniczych jakie oni zaraz postarali się rozwinąć w praktyce to jest to fakt niezbitny.

Zamiłowanie do życia wiejskiego sięga u nich najdawniejszych czasów — zresztą sielskie usposobienie, jest wspólne wszystkim

ludom północy — gdy przeciwnie dla narodów południowych tylko życie miejskie ma urok i powaby.

W przewrotach XVII i ruchach politycznych XVIIIgo wieku, szlachta wiejska przewodziła, ona dokonywała rewolucji w r. 1688 i utrzymuje na tronie Hanowerów. Szlachta składała obie Izby parlamentu, a skoro duch postępu wywołał bil reformy na mocy którego powołano do życia parlamentarnego i inne składowe warstwy społeczeństwa, ona i wtedy energiczną pracą postarała się o utrzymanie przewagi w swych rękach co im się w zupełności udało, bo byli wyżsi umysłowo i moralnie, a to zmusza każdego do uległości. Wszystkie wielkie wspomnienia dziejów narodowych przywiązane są do tej klasy; ztąd odwieczny dla niej szacunek. Nie tylko więc życie wiejskie samo przez się jest ulubionem dla swobody, dobrego bytu, spokojnego zajęcia, domowego szczęścia, tak drogich dla Anglików skarbów, ale i dlatego, że nadaje poważanie, wpływ, władzę, wszystko słowem czego pożąda człowiek, gdy pierwsze jego potrzeby już zaspokojone.

Pod wielu względami obraz wyżej skreślony ma dużo podobieństwa do naszego sposobu życia, jaki prowadziła szlachta a więc obywatele ziemscy do końca XVIII wieku. Pierwotne dzieje nasze mówią nam o owych rolnych „osadach“, których mnóstwo zakładali praociowie nasi, oddając się z zamiłowaniem rolnictwu. Pamięć największych dziejowych postaci naszych, połączona jest z życiem na wsi, o zamiłowaniu, którego do dziś dnia świadczy mnóstwo ruin wspaniałych zamków, niegdyś pańskich rezydencji. Najpiękniejsze i najlepsze nazwiska nasze biorą swój początek od wsi, w których antenaci nasi siedzieli; wyruszając do miast, tylko w potrzebie osobistej, albo w sprawie Rzeczypospolitej.

Szlachta, tak jak i w Anglii, ster rządów trzymała w swoich rękach, a każdy choćby największy wróg tej części naszego społeczeństwa, musi przyznać, że na niej Rzeczpospolita stała. Najdonioślejsze i największe fakta dziejów naszych do niej należą. Indywidualizm, wytwór wieków średnich, czerpał swoją siłę w zamiłowaniu życia wiejskiego, co także wiele wpływało na rozwój naszego rolnego gospodarstwa, które pomimo wad pańszczyźnianego systemu, dawało wielki dobrobyt i bogactwa nie tylko szlachcie ale i poddanym. Wszak za panowania Aleksandra Jagiellończyka wydano rozkaz, zabraniający włościanom używania zbyt wykwintnych i bogatych strojów, do zamiłowania których usposobiła ich zamożność i dobrobyt.

Z upadkiem upodobania w życiu wiejskiem, datuje się także powolny upadek naszego rolnictwa. Wyjazdy za granicę, do wielkich miast, tak rozpowszechnione za panowania Sasów i ostatniego Augusta zrujnowały na długo nasze gospodarstwa i pozabawiły nas owych przymiotów niezbędnych, na wyrobienie których potrzeba znowu wiele pracy i bardzo dużo czasu i odzwyczaiły od życia wiejskiego, którego brak jest także jedną z przyczyn upadku rolnego gospodarstwa.

Przebywanie w dużych miastach w tych punktach przepychu i zbytku wytwarza z jednej strony zamiłowanie do wykwintnego życia — z drugiej zaś pozbawia gospodarza energii, pracowitości i tej biegłości w sprawach wiejskich, które z tego powodu przestają go interesować. (Dok. nast.)

STANISŁAW SKRZYŃSKI.

OSTATNIA POCZTA

Budap. Corr. donosi: Najj. Państwo i Najd. Arcyksiężna Walerya udadzą się dnia 22 grudnia do Wiednia, gdzie Dwór Najj. i Najd. Cesarzewiczkowski przepędzą całą zimę. W czasie karnawału zostaną urządzone w Wiedniu dwa wielkie bale dworskie. Z początkiem wiosny Najj. Państwo udadzą się na dłuższy pobyt do Pesztu.

Jak się dowiaduje *Tribüne*, nie zapadła dotychczas stanowcza decyzja co do programu prac Izby deputowanych. Gdy z jednej strony domagają się, aby Izba obradowała do 20 grudnia, z drugiej zwracają na to uwagę, że z powodu rozpisania na dzień 15 b. m. wyborów uzupełniających z kurji morawskiej większej posiadłości, należałoby rozpocząć ferye świąteczne już 14 b. m. Zdaje się, że Izba odbędzie przed świętami zaledwie trzy posiedzenia i załatwi tylko prowizorium budżetowe, którego pierwsze czytanie zostało wyznaczone na dzień dzisiejszy, tudzież ustawa o kontyngensie rekrutacyjnym.

Nowy ban kroacki uda się w niedzielę do Zagrzebia, a w poniedziałek obej-

nie kierownictwo krajowego rządu kroackiego.

Sejm zagrzebski zostanie zwołany dopiero na 18 b. m.

Według doniesienia z Berlina, oświadczenie ministra Puttkamera, iż rząd weźmie pod rozwagę sprawę uchylenia tajnego głosowania przy wyborach do parlamentu niemieckiego, zrobiło powszechnie głębokie wrażenie. Ogólnym jest zdanie, że p. Puttkamer złożył powyższe oświadczenie z wyraźnego polecenia ks. kanclerza, który już na najbliższej sesji zamierza przedłożyć parlamentowi odnośny projekt, przyczem ma się domagać, aby przy wyborach nie rozstrzygała jak dotychczas absolutna, lecz tylko względna większość.

W dziennikach berlińskich, utrzymujących pewne stosunki z kołami dworskimi, znajdujemy następujący komunikat: „Ostatnie wiadomości Niemiec z Rzymu o obecnym położeniu pertraktacji pomiędzy Prusami a Kurją, na które dziennikarstwo niemieckie dość często zwracało uwagę czytelników, przedstawiają ogólną sytuację w dość smutnych barwach i nie dobre wróżą o pojednawczym usposobieniu Watykanu. Wiadomości te nie znajdują wiary w sferach rządowych, gdzie utrzymują, że od chwili, kiedy w lipcu wydano ostatnie ustawy kościelno-polityczne, urzędowe i materialne pertraktacje zupełnie przerwano. P. Schloezer od roku przeszedł wręcz tylko z polecenia swego rządu noty dyplomatyczne. Jeżeli zaś poruszył tę lub ową kwestię osobistą, uczynił to tylko mimochodem i jedynie w tym celu, żeby Watykanowi objawić życzenia rządu pruskiego w tym kierunku. Sądzą więc w kołach rządowych, że przeciwne temu wiadomości dziennikarskie przebiegają wypadki jako tendencyjne i rozsiewane chyba w celu wybadania opinii w sferach centrum.

Z Paryża dochodzą wiadomości, że nastąpił tam nowy zwrot o tyle, iż ministerstwo życzy sobie odroczyć walkę parlamentarną o Tonkin do poniedziałku. Rozpoczęcie obrad, miało nastąpić dzisiaj, ale wobec braku wyjaśniających wiadomości z Tonkinu, ministerstwo byłoby bezbronne. Dodają jednak w depeszy paryskiej do *Nat. Ztg.*, że gabinet nie życzy sobie sam wystąpić z inicjatywą odroczenia rozprawy, lecz stara się o to, ażeby odnośny wniosek w Izbie wyszedł z grona deputowanych, przychylonych gabinetowi. W tej chwili zresztą obudza zajęcie bardzo obfitych materiały Księgi Żółtej w której znajduje się już i najświeższa depesza Ferriego do Tsenga z dnia 30 listopada. W tej nocy podaje p. Ferry następujące wyjaśnienie sytuacji w Tonkinie. Od trzech lat dążności Francji nie uległy żadnej zmianie, polityka francuska opiera się na traktacie z r. 1874. Francja spełniała ściśle zobowiązania, które wypływały z tego traktatu i interweniowała jedynie dla tego, ażeby, po wyczerpaniu środków pojednawczych, uzyskać prawa, wynikające z umowy. Opór, z którym się Francja spotkała i nieskończona jeszcze walka, nie zmieniły jej postanowienia. Jak przed trzema laty, tak samo teraz nie myśli Francja o żadnej zdobyczy. Celem jej jest utrwalenie protektoratu, zapewnienie przez umowy z roku 1874. Pragnie utrzymania swobodnej żeglugi i bezpieczeństwa dla rozwoju stosunków handlowych w Tonkinie. W takim to duchu mówił on (Ferry) w Izbie o zdobyci pokoju wojny na Wschodzie. Wywód jego mowy z 31 października nie mógł wywołać żadnego nieporozumienia co do szczyrych dążeń do usunięcia wszelkich zatargów. Dążność ta skłoniła Francję do zaproponowania, ażeby dowódzcy wojskowi stron obu porozumieć się co do linii demarkacyjnej. Chiny życzą sobie, ażeby linia ta oznaczona była zarówno na lewym, jak prawem wybrzeżu rzeki Czerwonej. P. Challemel-Lacour nadmienił jeszcze w dniu 2 sierpnia, że zatarg mógłby powstać tylko wtedy, gdyby wojska chińskie zbliżyły się do twierdzy, które są przedmiotem operacji francuskiej, a w takim razie traktowano by te wojska jako siły pomocnicze „czarnych sztandarów“. Odtąd sytuacja się nie zmieniła. Nie na nas przeto spadałaby odpowiedzialność za zatarg pomiędzy siłami zbrojnymi obu krajów. Mamy zresztą nadzieję, że do wypadku takiego nie przyjdzie, i że wojska chińskie nie będą nam przeszkadzały w dokonaniu dzieła pacyfikacji w Tonkinie.

Bardzo obszerna treść pierwszego tomu Księgi żółtej, odnosząca się do dawniejszych wypadków zawiera szkie historyczny od zawarcia traktatu w r. 1874 aż do roku 1878, w którym to czasie wezwał Anam Chiny o pomoc w celu stłumienia powstania. Z korespondencji Myre de Viller i sprawozdań Riviera pokazuje się, jak powstawała i wzrastała kwestya tonkińska.

Wojna z Chinami stawała się nieuniknioną, aż Bourée doniósł, iż Chiny cofają swe wojska i proponują, iż zatrzymają kraj na północ rzeki Czerwonej położony, podczas gdy Francja może zatrzymać to, co zajęła na południu owej rzeki. Bourée odradzał zawarcia takiej ugody.

W Paryżu obiegała w d. 5. m. pogłoska o republikańskim powstaniu w katalońskich prowincjach Hiszpanii, przyczem miało przyjść do użycia broni palnej.

Według prywatnej depeszy wiedeńskiej do *Czasu*, wiadomość podana przez *Biuro Reutersa*, podług której konsul austriacki w Kairze otrzymał od konsula w Chartum doniesienie, że korpus ekspedycyjny wysłany do Sudanu nie został w całości wycięty, sprawiła uspakajające wrażenie. Możemy jednak zapewnić, telegrafuje korespondent, że tutejsze ministerstwo spraw zagranicznych, któreby przecież musiało być pośrednio zawiadomione o powyższym doniesieniu konsula w Chartum, dotąd nie otrzymało potwierdzenia tego faktu. Doniesienia *Biura Reutersa* nie można więc uważać stanowczo za pewne, ale należy czekać na dalsze doniesienia, któreby potwierdziły, że istotnie część armii Hika-bazy ocalała przed hordami Mahdiego.

Z Berlina telegrafują do *Köln. Ztg.*: Wiadomość zaczerpnięta przez *Temps* z jednego z dzienników berlińskich, jakoby porucznik marynarki Hosencler udął się w ostatnich czasach do Tien-Tsin z upoważnienia kanclerza państwa w celu nauczania Chińczyków jak obehodzić się i używać terpilli podmorskich, wymaga sprostowania. Armia chińska od lat kilku posiada pewną liczbę oficerów-instruktorów Europejskich. W liczbie tych znajduje się p. von Hosencler, oficer marynarki niemieckiej. Oficer ten jednakże udął się do Chin już dawno temu, to jest w epoce, której nikt nie mógł przewidzieć zatargu pomiędzy Francją a Chinami. W umowie, którą zawarł z rządem chińskim powiedziano jest wyraźnie — jak to zwykle zresztą w umowach podobnych się wyraża — że kontrakt ma być rozwiązany z dniem, w którym Chiny rozpoczną wojnę z innym mocarstwem. Zatem p. Hosencler nie w obecnych czasach udął się do Chin, a dodać możemy, że żaden z oficerów niemieckich nie udął się tam także w najświeższych czasach.

Z Petersburga donoszą, że sprawę uprawnienia prowizorów aptekarskich wyznania mojżeszowego, poruszoną przez hr. Ignatiewa, załatwił senat na korzyść prowizorów. Hr. Pahlen w osobnej broszurze przedstawia okropne położenie Żydów w Rosyi i przemawia za ich zupełnym równo uprawnieniem.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 6 grudnia. Najd. Cesarzewiczowstwo zwiedzili dzisiaj przed południem dom przytułku dla zaniebanych chłopców w Ober-St.-Veit. Najd. Gości przyjmował br. Hye, który przedstawił członków wydziału tego zakładu, nauczycieli i założycieli. Pobyt trwał całą godzinę. Najd. Cesarzewiczowstwo zwiedzili dokładnie cały zakład, i opuszczając go, wyrazili osobom interesowanym najwyższe uznanie.

Peszt, 6 grudnia. Komisya dla sprawy nietykalności poselskiej uchwaliła zezwolić na pociągnięcie do odpowiedzialności dep. Verhovaya.

Berlin, 6 grudnia. Izba deputowanych odrzuciła wniosek Sterna o zaprowadzeniu tajnego głosowania przy wyborach do sejmiku pruskiego i przy wyborach komunalnych. Za wnioskiem oświadczyło się 163 posłów, przeciw 202.

Bruksela, 6 grudnia. Dzisiaj o godzinie w pół do 6 wybuchł ogień w gmachu parlamentarnym. Do godziny kwadrans na 8 pożar zniszczył zupełnie pawilon, w którym znajdowała się sala obrad Izby deputowanych. Inne pawilony, mianowicie te, w których pomieszczone są urzędy spraw zagranicznych i oświaty, silnie są zagrożone. Jest jednak na-

dzieja, że zostaną uratowane. Kilka osób poniosło uszkodzenia.

Paryż, 6 grudnia. Minister sprawiedliwości zarządził aresztowanie osób podpisanych na plakatach, które wzywały do urzędowania w piątek manifestacji na placu giełdowym. Siedm osób już aresztowano.

Paryż, 6 grudnia. Pomiedzy aresztowanymi podżegaczami do demonstracji znajduje się siedemnastoletni wyrostek, przy którym znaleziono materiały eksplodujące. *Liberté* donosi, że Anglia żywo zajmuje się sprawą pojednania Francji z Chinami. Odnośne rokowania znacznie postąpiły w dniach ostatnich. *The Telegraph* zapewnia, że ambasador chiński wręczył wczoraj prezesowi gabinetu notę, żądającą zawieszenia działań wojennych, aby nie utrudniać toczących się rokowań.

Londyn, 6 grudnia. Do *biura Reutersa* telegrafują z Tsentsin: Rząd chiński nie chce podobno ani cofnąć, ani zmienić swoich pretensyj w kwestyi Tonkinu.

Wiedeń, 7 grudnia. (*Tel. pryw.*) *Wiener Ztg.* donosi: Komisarze powiatowi Kleeberg i Antoni Jägermann zostali mianowani wice-sekretarzami w ministerstwie spraw wewnętrznych.

Inżynierowie Miejski, Dzbański i Schayer zostali mianowani starszymi inżynierami, adjunkci budownictwa Matejko, Kawęcki i Wasilewski inżynierami w państwowej służbie budowniczej w Galicyi.

Berlin, 7 grudnia. (*Tel. pr.*) Wśród wczorajszych obrad nad wnioskiem dep. Sterna oświadczył minister Puttkamer, że nie można wymagać od rządu, aby awansował i odszczególniał urzędników liberalnych. Dep. Windthorst, w skutek oświadczenia p. Puttkamera w kwestyi wyborów do parlamentu, uczynił uwagę, że dyskusya nabrała ogromnej doniosłości. Mowcy wiadomem jest od kilku już miesięcy, że rząd projektuje rewizję systemu wyborczego. Zdaje się, że na tem się nie skończy, i że potrzeba być przygotowanym na dalsze niespodzianki.

Deput. Richter nazwał system Puttkamera fałszowaniem prawa wyborczego, deprawacją stanu urzędniczego, wprowadzeniem w błąd opinii publicznej. Przy tem wszystkim, powiedział mowca, wzrasta socyalna demokracja, której właściwym ojcem i żywicielem jest ks. Bismarck. Rząd zdaje się nie widzieć wzmagającej się ciągle fali strasznego ruchu. Taki system nie może się utrzymać. Najbliższe wybory dadzą odpowiedź na zamach rządu przeciw systemowi wyborów do parlamentu niemieckiego.

Petersburg, 7 grudnia. (*T. pr.*) Z przeprowadzonego dochodzenia okazuje się, że w Petersburgu znajduje się tajna drukarnia nihilistyczna. Dzienniki nihilistyczne pojawiają się coraz częściej.

Sofia, 7 grudnia. (*Tel. pr.*) Korespondent *Stawianina* miał rozmowę z przewodcą serbskich radykałów Pasieczem, który twierdzi, że w Serbii dawało się już od dawna uczuć silne wzburzenie umysłów a to z powodu zawartego do Austro-Węgrami traktatu handlowego, niemniej z powodu austrofilskiej i finansowej polityki gabinetu Piroczanaca. Centralny komitet stronnictwa radykalnego nie kierował bynajmniej powstaniem. Ruch zbrojny nad Timokiem był następstwem przyczyn lokalnych. Paszcie uknęła przez Zemlin do Bułgarii. Wtoku rozmowy wyraził nadzieję ponownego wybuchu powstania. Radykalni pragną zawiązania jak najściślejszych stosunków z Rosyją, Buł-

garyą i Czarnogorą.

Paryż, 7 grudnia. (*Tel. pryw.*) Na podstawie ustawy z r. 1849 o zbiegowiskach, aresztowała policya ośmiu robotników, a pomiędzy innymi dwóch nazwiskiem Roux i Roussel, którzy wszyscy podpisani byli na plakatach, wzywających do urzędowania w dniu dzisiejszym antyrządowej manifestacji. Zarządzono odpowiednie środki ostrożności przeciw manifestacji. Anarchiści zamierzali zburzyć bazar z towarami na gwiazdkę.

Paryż, 7 grudnia. *Rép. franc.* zaprzecza wczorajszemu doniesieniu dziennika *Telegraph* i dodaje, że od 30 listopada Ferry z ambasadorem chińskim nie komunikował się wcale.

Nawet dzienniki anarchistyczne przestrzegają swoich przyjaciół politycznych przed zapowiedzianymi na dzień dzisiejszy manifestacjami. Zdaje się przeto, że manifestacje te zostaną albo zaniechane, lub zredukowane do nieznacznych rozmiarów.

Bruksella, 7 grudnia. Pożar, któremu, uległ gmach parlamentarny został dopiero o godzinie 10 wieczorem stłumiony. Sala posiedzeń deputowanych i sąsiadujące z nią lokalności zupełnie zniszczone. Kilku członków straży ogniowej poniosło ciężkie uszkodzenia. Mówią, że kilku żołnierzy zostało zabitych. Pawilony, w których są pomieszczone ministerstwa spraw zagranicznych i oświaty, niewiele ucierpiały. Salę posiedzeń senatu uratowano całkowicie. Pożar wybuchł w czasie posiedzenia Izby deputowanych i rozszerzył się z niesłychaną szybkością, podsypany północno-wschodnim wiatrem.

Madryt, 7 grudnia. (*Tel. pryw.*) Margrabia de la Vega de Armija, były minister spraw zagranicznych, oświadczył wobec korespondenta *Köln. Ztg.*, że król już od dwóch lat nosił się z projektem podróży do Niemiec. Zawiązanie przyjaźniejszych stosunków z Niemcami było dopiero następstwem znanego przyjęcia króla w Paryżu. Stronnictwo, na którego czele stoi margrabia, pragnęło zawsze ściślejszego przyłączenia się Hiszpanii do innych mocarstw europejskich, pragnąc tym sposobem wyzwolić się z pod skrzydła opiekuńczych Francji. Obecny rząd starał się z początku zająć wobec wizyty cesarzewicza niemieckiego chłodną postawę, gorące jednak przyjęcie, zgotowane gościowi niemieckiemu przez lud, znieśli go gabinet do zmiany zamierzonej taktyki. Niemniej Castellar zapewniał korespondenta, że jest przyjacielem Niemiec i Niemców.

Wiedeń, 7 grudnia. Na dzisiejszym posiedzeniu Izby deputowanych przedłożył rząd projekt ustawy o podwyższeniu kredytu dodatkowego na budowę odnóg galicyjskiej kolei transwersalnej, tudzież projekt o dalszem przedłużeniu stanu wyjątkowego w Dalmacyi.

Dep. Kopf zażądał przekazania komisji legitymacyjnej protestu przeciw wyborom hr. Badenfelda i barona Lützowa. Prezydent dr. Smolka oświadczył iż protest ten w obec złożenia mandatów przez Badenfelda i Lützowa nie ma już żadnej racji. Wniosek Kopfa odrzucono 144 przeciw 127 głosom. Dep. Sues zażądał rychłego umieszczenia w sali posiedzeń orla cesarskiego. Izba przystąpiła następnie do porządku dziennego.

Peszt, 7 grudnia. Izba niższa przyjęła w trzecim czytaniu projekta podatkowe i uchwaliła przedłożenie o prowizorycznym budżecie na pierwsze ćwierćrocze r. 1884.

Odpowiedzialny redaktor Adam Krechowicki

Do dzisiejszego numeru dołącza się katalog pism peryodycznych na które przyjmuje prenumeratę księgarnia H. Altenberga.

Pociągi kolejowe.

Od 1 czerwca 1883 podług zegaru lwowskiego. Odchodzą ze Lwowa. Do Krakowa: o godzin. 10 min. 50 wieczorem pociąg pospieszny, o godz. 4 min. 5 rano pociąg osobowy, o godz. 5 min. 9 po południu pociąg mieszany i o godz. 6 min. 35 rano pociąg lokalny. Do Czerniowiec: o godz. 6 min. 30 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 15 po południu i o godzinie 11 min. 10 w nocy pociąg mieszany. Do Podwoleczysk: z głównego dworca o godz. 6 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 38 po południu i o godz. 10 min. 31 wieczór pociąg mieszany. Do Stanisławowa: na Stryj, rano o godz. 7 min. 5 pociąg mieszany; wieczór o godz. 7 min. 10 pociąg omnibusowy i o godz. 11 min. 20 przed połud. pociąg lokalny Lwów-Szozerczec. Do Podwoleczysk: z dworca Podzamcze, o godz. 6 min. 10 rano pociąg pospieszny, o godz. 1 min. 4 po południu i o godz. 11 wieczór pociąg mieszany.

Przyjeżdżali do Lwowa dnia 7 grudnia 1883. Hotel Europejski Pp. N. hr. Potocki z Maryampola. S. Zobern z Rossyi. E. Engelsman z Berna. K.

Hillerbrandt z Wiednia. J. Schachner z Wiednia. J. Löffler z Wiednia.

Hotel Langa Pp. E. Wisner z Wiednia. M. Hernstadt z Wiednia. J. Geduldig z Wiednia. M. Herman z Wiednia. Hotel Georger Pp. T. Br. Christiani z Trzciany. W. Gniewosz z Kontów. Hotel Warszawski Pp. J. Nowakowski ze Złoczowa. Bachman z Krakowa. Hotel Angielski. Pp. K. Marmorosz z Karowa. K. Malikiewicz z Wiśnicza. J. Drak z Rzeszowa. E. Wieliczkowski z Dolinian.

NADESLANE.

MATTONIEGO GIESSHÜBLER najobficiej alkalizująca woda mineralna SZCZAWIOWA napój oszeźwiający stołowy, skuteczny bardzo na kaszel w chorobach szyl katarach żołądka i ppoherza. PASTYLKI pektoralne i do trawienia. Henryk Mattoni, Karlsbad (Czechy).

Zwracamy uwagę na etykiety i korek zopatrne jak MATTONI'S GIESSHÜBLER

"Siriusz" skład kawy we Lwowie (Artur Kościelki)

sprowadza dla tego dobrą i wydatną kawę tak tania, albowiem sprowadza takową bezpośrednio od producentów z południowej Ameryki, gdzie lat dziewięć bawił i osobiście zawiązał siosunki, (7644 1-3) Proszę przeczytać inseraty.

August Schellenberg we LWOWIE. Dom bankowy i kantor wymiany poleca 3% losy tow. kred. zleńskiego. Ciągnięcie 15 grudnia. Główna wygrana zlr. 50 000 Kwity poborowe na te losy w 22 ratach miesięcznych po 5 zlr. Losy austr. czerwonego Krzyża Ciągnięcie 1 stycznia. Główna wygrana zlr. 100.000 Kwity poborowe na pięć tych losów w 25 ratach miesięcznych po zł. 3. Promesy na 3 pre. losy po zł. 1.50 Promesy na losy węgierskie po zł. 3.50 Losy rządowe po zł. 2

Spostrzeżenia meteorologiczne. (Z obserwatorium c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie.) φ = 49°50' λ = 41°41' w. = 340m,5 Dla 8 grudnia E. = -8m 0.88 θ = 17h 7m 20.29 Zachód słońca 7go grudnia 3h. 57m., 6. wschód 19h. 47m. 0. W grudniu nastąpi pierwsza kwadra księżycza 7d 1h 22m 1; pełnia 13d 17h 4m 4, ostatnia kwadra 20d 21h 44m 5; now 23d 2h 35m 8.

Księżyc będzie w punkcie odziennym (Apogium) 24d 4h, 5; w punkcie przyziennym (Perigeum) 12d 5h.

Równanie czasu będzie do 24 grudnia ujemne, od 25 grudnia do końca miesiąca dodatnie, w skutek czego, do 24 grudnia zegary słoneczne wyprzedzać będą zegary zwykłe o ilość E. w prawdziwe południe, zaś od 25 grudnia odwrotnie.

Dnia 25go o 17h wstępuje słońce w znak Koziorożca.

Z sześciu planet spostrzeżać możemy wolnym okiem: 1. Wenerę, w konstelacji Strzelca, zachodzi przy końcu miesiąca blisko 2 godziny po słońcu. 2. Saturna, w konstelacji Byka, całą noc. 3. Jowisza, w konstelacji Raka, wschodzi na początku przed 8m, na końcu przed 6tą godziną. 4. Marsa w konstelacji Lwa, wschodzącego na początku miesiąca wnet po 9tej, a na końcu po 7mej godzinie. 5. Uranusa, w konstelacji Panny, jako małą gwiazdę, wschodzi na początku miesiąca po 13tej, a na końcu po 11tej godzinie.

Table with 4 columns: 6 grudnia 1883, 2h, 9h, 19h. Rows include: Stan barometru w milimetr., Stan termometru suchego w st. Cels., Stan termometru wilgotnego w st. Cels., Prężność pary w powietrzu w milimetr., Wilgotność powietrza względna w %, Stan nieba, Kierunek wiatru, Moc wiatru, Ilość opadu w 24g. mierz. do 2h 0,mm, 1. Nijwyższa temperatura w ciągu dnia, odczytana o 9h. - 1. Nijniższa temperatura w ciągu dnia, odczytana o 9h. - 7.5.

(N. B. 7.12 1883 od 12h w połud., do 12h w połud. 8/12).

Przy wietrze przeważnie zachodnim i temperaturze poniżej średniej grudnia, stan nieba zmienny, powietrze wilgotne.

Cennik lwowskiej izby handlowej i przemysłowej. Lwów dnia 6 grudnia 1883

Table with 3 columns: opis, cena, płać żądają. Sections: 1. Akcje za sztukę. 2. Listy zast. za 100 zł. 3. Listy dłużne za 100 zł. 4. Obligacje za 100 zł. 5. Lony miasta Krakowa i Stanisławowa. 6. Monety.

Kurs giełdy wiedeńskiej z dnia 3 grudnia 1883.

Table with 2 columns: opis, płać żądają. Sections: 1. Dług państwa. 2. Obligacje ademn. 3. Akcje.

4. Listy zastawne losowane.

Table with 2 columns: opis, płać żądają. Sections: 4. Listy zastawne losowane. 5. Obligacje z prawem pierwszeństwa (za 100 zł.). 6. Lony.

7. Wokale (na 3 miesiące)

Table with 2 columns: opis, płać żądają. Sections: 7. Wokale (na 3 miesiące). Kurs złota.

DZIENNIK URZĘDOWY.

Licytacje.

L. 3574. (7964 1-3) C. k. sąd powiatowy w Myślenicach podaje do wiadomości, że w skutek uchwały c. k. sądu krajowego w Krakowie z dnia 13 lipca 1883, l. 15817, przeprowadzoną zostanie w dniach 17 grudnia 1883 i 15 stycznia 1884, każdym razem o godzinie 10 z rana przymusowa publiczna sprzedaż realności l. wyk. 247 księgi gruntowej gminy Dolna wieś objętej, do Jana Latasia należącej, a to na zaspokojenie wierzytelności Eugeniusza Gutmana w kwocie 60 zł. Cena szacunkowa wynosi 400 zł. Wadyum 40 zł. Wyciąg hipoteczny, protokół oszacowania, tudzież bliższe warunki licytacyjne przejrzyć można w registraturze sądowej. Myślenice, dnia 3 października 1883. L. 4259. (7389 1-3) C. k. sąd powiatowy w Myślenicach zawiadamia, iż w celu ściągnięcia wierzytelności Ignacego Wdolezka w kwocie 100 zł, odbędzie się w dniu 17 grudnia 1883 i 15 stycznia 1884 o godzinie 10 z rana przymusowa publiczna sprzedaż 7/24 części realności pod l. k. 293 w Dolnej wsi, do spadkobierców Fryderyka Szinkego należącej. Cena szacunkowa wynosi 600 zł. Wadyum 60 zł.

Wyciąg hipoteczny, akt szacunkowy tudzież bliższe warunki licytacyjne, przejrzyć można w registraturze sądowej. C. k. sąd powiatowy Myślenice, dnia 20 października 1883. L. 5797. (7505 1-3) C. k. sąd powiatowy Kecki odbędzie egzekucyjną sprzedaż do Jana Danka należących, w Willamowicach pod nr. k. 192a położonej realności, na zaspokojenie pretensyi firmy Menkes et Ratzersdorfer w Wiedniu w sumie 105 zł. 37 ct. z pn., w sądzie w dwóch terminach, w dniach 17 grudnia 1883 i 10 stycznia 1884, każdym razem o godzinie 10 z rana. Cena wywołania 475 zł. Wadyum 47 zł. 50 ct. Kuratorem dla niewiadomych adw. dr. Chrzanowskiego ustanowiono, a termin do lżejszych warunków na dzień 10 stycznia 1884, godz. 3 po południu. Keły, 13 października 1883. L. 4758 (7388 1-3) C. k. sąd powiatowy w Myślenicach zawiadamia, że celem ściągnięcia wierzytelności Józefa Perlbergera w kwocie 43 zł., przeprowadzoną zostanie w dniach 17 grudnia 1883, 15 stycznia i 15 lutego 1884, każdym razem o godzinie 10 z rana przymusowa publiczna sprzedaż realności pod lk. 43 w Osieczanach, do Jana Chorabika należącej.

Cena wywołania wynosi 500 zł. Wadyum 50 zł. Wyciąg hipoteczny, protokół oszacowania, tudzież bliższe warunki licytacyjne przejrzyć można w registraturze sądowej. C. k. sąd powiatowy Myślenice, dnia 15 października 1883. L. 8988. (7941 1-3) Obwieszcza się niniejszem, że w sprawie egzekucyjnej Józefa Rotha przeciw Salamonowi Herschowi Türkel pto 100 zł. w a. z pn., odbędzie się dnia 17 grudnia 1883 o godzinie 9 rano w tutejszym sądzie publiczny przymusowy przetarg części realności dłużnika własnej, w Bolechowice pod nr. k. 80/43 położonej, cisko tabularne stanowiącej. Cena wywołania 150 zł. Zakład 5 pr. Resztę warunków licytacyjnych i wyciąg tabularny można przejrzyć w aktach. Bolechów, 24 października 1883. L. 649. (7242 1-3) W dniach 9 stycznia, 11 lutego i 14 marca 1884, każdym razem o godzinie 10 przed południem, odbędzie się w tutejszym sądzie publiczna egzekucyjna sprzedaż realności, niegdyś Maksyma Panek, obecnie tegoż małoletnich dzieci własnej, w Peczenizynie pod l. k. 102 położonej, ciska tabularnego niestanowiącej, na zaspokojenie wy-

walzonej pretensyi Judy Rosenhecka w kwocie 320 zł. Cena szacunkowa wynosi 828 zł. Zakład 82 zł. 80 ct. Przy dwóch pierwszych terminach zostanie wspomniana realność tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, przy trzecim terminie zaś nawet poniżej takowej sprzedana. Kuratorem niewiadomych z życia i miejsca pobytu wierzycieli ustanowiono Grzegorza Jasińskiego z Peczenizyna. Protokół zastawniczego opisanie i oszacowania, jak również bliższe warunki licytacyjne mogą być w tusądowej registraturze przejrzone. Z c. k. sądu powiatowego Peczenizyn, dnia 24 lipca 1883. L. 7499. (7742 2-3) C. k. sąd powiatowy w Lisku uwiadamia, że celem zaspokojenia pretensyi Abrahama Klugmana w kwocie 37 zł. z pn. odbędzie się w dniu 19go grudnia 1883 o godzinie 11 rano publiczna sprzedaż 3/4 części realności nr. 217 wykazu hipotecznego księgi gruntowej dla gminy Manasterca. Realność ta sprzedana będzie także poniżej ceny szacunkowej. Cena wywołania 1087 zł. 50 ct. wa. Zakład 109 zł. wa. Inne warunki w sądzie przejrzyć można. Lisko, dnia 6 listopada 1883.

Licytacje.

L. 7515. (7481 3-3)

Egzekucyjna licytacja realności względnie placu pustego pod l. k. 593 tab. 635 w Brodach, Sary Kripitzer własnego, odbędzie się na rzecz funduszu indemnizacyjnego 13 grudnia 1883 i 10 stycznia 1884 o godzinie 11 przed południem w B. Nr. 2 wyżej lub za cenę szacunkową oraz wywołania 63 zł. Wadyum 10 proc.

Blizsze warunki, akt ocenienia i wyciąg tabularny do przejrzania w sądzie.

W razie nie sprzedania, wyznaczono do ułożenia ułatwiających warunków termin na 10 stycznia 1884 godz. 4 po południu, przy czym niestający wierzyciele do większości głosów stających doliczeni będą.

Dla z miejsca pobytu niewiadomej wierzycielki Scheindli Aschenasy tudzież wierzycielom po dniu 22 marca 1883 do tabuli weszłym, lub którymby uchwała licytacyjna nie mogła być wnieście doręczoną, ustanowiono kuratora ad. dr. Starzewskiego.

C. k. sąd powiatowy Brody 10 czerwca 1883.

L. 19694. (7949 3-3)

C. k. sąd powiatowy w Drohobyczu podaje do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie pretensyj Lipy Bergwerka w kwocie 10.000 zł. w. a. z pn., odbędzie się w sądzie tutejszym w dniu 17 grudnia 1883 i w dniu 21 stycznia 1884, każdym razem o godz. 10 przed południem w B. Nr. 6 przymusowa sprzedaż publiczna szybów, protokółem z 15 lutego 1883 l. 267 ocenionych, a mianowicie 100 pr. udziału w szybach: Nr. 2722, 2723, 2724, 2725, 2795, 2796, 2797, 2643, 1491, 2297, 794, 795 i 3692; dalej 75 pr. udziału w szybie Nr. 3685. 50 pr. udziału w szybach: Nr. 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 3684, 3686, 3687, 3688, 3690 i 3691, masy rozbiorowej Jakóba i Hendli Trangott własnych.

Wyżej wymienione przedmioty przy powyższych dwóch terminach tylko za cenę szacunkową lub wyżej sprzedane będą.

Na wypadek nieotrzymania przy takowych ceny szacunkowej lub wyższej, ustanawia się do ułożenia przystępniejszych warunków licytacyjnych termin na dzień 25 lutego 1884 o 10 godzinie rano.

Udziały szybów będą sprzedane tak, że udziały szybów obok siebie położonych sprzedane będą razem za łączną cenę, a to następująco:

- a) 100 pr. udział w szybach Nr. 2722, 2723, 2724, 2725 razem.
- b) 100 pr. udział w szybach Nr. 2795, 2796, 2797, 2643 razem.
- c) 50 pr. udział w szybach Nr. 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932 razem.
- d) 100 pr. udział w szybie Nr. 1491 osobno.
- e) 50 pr. udział w szybach Nr. 3684, 3686, 3687, 3638, 3689, 3690 i 75 pr. udział w szybie Nr. 3685 razem.
- f) 100 pr. udział w szybie Nr. 2297 osobno.
- g) 100 pr. udział w szybach Nr. 794, 795, 3692 i 50 pr. udział w szybie Nr. 369 razem.

Cena szacunkowa: ad a) 200 zł., zakład 20 zł.; ad b) 80 zł., zakład 8 zł.; ad c) 120 zł., zakład 12 zł.; ad d) 20 zł., zakład 2 zł.; ad e) 37 zł. 50 ct., zakład 3 zł. 75 ct.; ad f) 20 zł., zakład 2 zł.; ad g) 160 zł., zakład 16 zł.

O tem zawiadamia się strony, zaś tych wierzycieli, którzyby po dniu 10 września 1883 prawo zastawu na sprzedane się mających przedmiotach uzyskali, przez kuratora adw. dr. Gelehrtera w Drohobyczu i przez edykta.

Drohobycz, dnia 30 października 1883.

L. 3380. (7604 3-3)

C. k. sąd powiatowy w Dąbrowie uwiadoma, że celem zaspokojenia Towarzystwu Zaliczkowemu w Dąbrowie należności 318 zł. zpn. odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa publiczna sprzedaż realności pod nr. 2748 w Siedliszowicach położonej, Kajetana i Franciszki Baczynskich własnej, w trzech terminach, a mianowicie dnia 14 grudnia 1883, 11 stycznia i 26go stycznia 1884 każdym razem o godzinie 10 z rana. Cena wywołania 320 zł., wadyum 32 zł.

Dalsze warunki przejrzeć można w registraturze sądowej.

C. k. sąd powiatowy Dąbrowa, dnia 8 czerwca 1883.

L. 11919. (7711 3-3)

C. k. sąd obwodowy w Tarnopolu podaje do wiadomości, że w celu ściągnięcia sumy 3120 złr. w. a. z pn. na rzecz Michała Gold odbędzie się dnia 14 grudnia 1883 i dnia 25 stycznia 1884 o godzinie 10 przed południem egzekucyjna sprzedaż połowy realności dłużnika Rubina Golda a względnie tegoż masy konkursowej Dom. 21 pag. 317 n. 3 haer. własnej pod l. sp. 683a w Tarnopolu położonej.

Cena wywołania, poniżej której realność ta na powyższych dwóch terminach sprzedana nie będzie 902 zł. 60 ct. w. a. Wadyum 93 zł.

Blizsze warunki przejrzeć można w registraturze sądu.

Dla wierzycieli, którzyby po 5 sierpnia 1883 prawa zastawu uzyskali, lub którymby uchwała względem pozwolenia licytacji z jakiegokolwiek powodu doręczoną być nie mogła, ustanawia się na ich koszt i niebezpieczeństwo kuratora ad actum p. adw. dr. Frühlinga, a p. adw. dr. Akselrada zastępcą tegoż.

C. k. sąd obwodowy Tarnopol, dnia 30 września 1883.

Bl. 5227. (7961 3-3)

Bom f. f. Bezirks-Gericht Kuty wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, daß zur Vereinerung der Forderung des Mordko Krumholz gegen Mikolaj Weprejekuk pto. 8 fl. 73 fr. o. B. die öffentliche Veräußerung der dem Schuldner eigenthümlich gehörigen Realitäten Nr. 2 und 126 zu Białoberezka gelegen in drei Terminen u. z. 12. Dezember 1883, 10. Jänner und 12. Februar 1884 mit dem ausgedrueben, daß diese Realitäten beim ersten und zweiten Termine um oder über und beim 3. Termine auch unter dem Schätzungswerte feilgeboten wird.

K. fr. Bezirks-Gericht Kuty, am 22. August 1883.

C. k. sąd powiatowy w Kutach podaje do powszechnej wiadomości, że na zaspokojenie pretensyj Mortka Krumholza przeciw Mikolajowi Weprejekuk o 8 zł. 73 ct. w. a. zpn. odbędzie się publiczna sprzedaż realności nr. 2 i 126 w Białoberezce położonej ciału tabularnego niestanowiącej dłużnika własnej, na 120 złr. oszacowanej w trzech terminach a to 12 grudnia 1883, 10 stycznia i 12 lutego 1884 z tem, że na pierwszym dwóch terminach realność ta za lub wyżej ceny szacunkowej na trzecim zaś nawet niżej tejże sprzedana będzie.

C. k. sąd powiatowy Kutry, 22 sierpnia 1883.

C. k. sąd powiatowy w Kutach podaje do obszoj wiadomości, że na zaspokojenie pretensyj Mortka Krumholza protyw Nykolajewy Weprejekuk o 8 zł. 73 ct. w. a. zpn. odbudowania publiczna sprzedaż realności nr. 2 y 126 w Białoberezce położona tła tabularnego niestanowiącej dłużnika własna na 120 zł. aw. oszacowana w trzech terminach a to: 12 grudnia 1883, 10 henwaria i 12ho lutoho 1884, z tym że na perwych dwóch terminach realnost ta za abo wyż ciny szacunkowej na tretom ale, nawet nyzsze tojże sprodana bude.

C. k. sąd powiatowy Kutry, 22 sierpnia 1883.

L. 8987. (7919 3-3)

Niniejszem ogłasza się, że w sprawie egzekucyjnej Józefa Rotha przeciw Jakóbowi Jägerowi pto 535 zł. z pn. odbędzie się dnia 17 grudnia 1883 o godz. 10tej rano w tutejszym sądzie publiczny przymusowy przetarg realności tabularnej pod l. 281 w Bolechowice położonej, dłużnika własnej.

Cena wywołania 1216 zł. 50 ct., zakład 5 pr.

Resztę warunków licytacyjnych i wyciąg tabularny można przejrzeć w aktach.

C. k. sąd powiatowy Bolechów, dnia 24 października 1883.

L. 7516. (7415 3-3)

Egzekucyjna licytacja realności względnie placu pustego l. kons. 1126 sub. 1367 w Brodach, Benziona Lechem własnego, odbędzie się na rzecz funduszu indemnizacyjnego na 13 grudnia 1883, 10 stycznia i 5 lutego 1884, godz. 11 przed południem w biurze nr. 2. wyżej lub za cenę szacunkową oraz wywołania 82 złr. Wadyum 10 pr.

Blizsze warunki, akt ocenienia i wyciąg tabularny do przejrzania w sądzie.

W razie niesprzedania wyznaczam do ułożenia lżejszych warunków termin na 7go lutego 1884, godz. 4 po południu, przy czym niestający wierzyciele do większości głosów stających doliczeni będą. Wierzycielom po dniu 3 sierpnia 1880 do tabuli weszłym, lub którymby uchwała licytacyjna nie mogła być wczesniej doręczoną, ustanowiono kuratorem adw. dr. Ornsteina.

C. k. sąd powiatowy Brody, dnia 10 czerwca 1883.

L. 20691. (7938 3-3)

Odnosnie do ogłoszenia z dnia 6 października 1883 l. 16858, umieszczzonego w Gazecie urzędowej Lwowskiej dnia 15, 16 i 17 października 1883 Nr. 235, 236 i 237 podaje się do publicznej wiadomości, iż licytacja celem wydzierżawienia podatku konsumcyjnego od mięsa w okręgu dzierżawnym grybowskiem z ceną roczną wywołania 1718 zł. a w muszyńskim z ceną roczną wywołania w kwocie 2481 zł. wa. na lata 1884

do 1886 warunkowo lub bezwarunkowo w c. k. powiatowej dyrekcji s arbu Nowo-Sądeckiej o godzinie 8mej przed południem dnia 17 grudnia 1883 odbędzie się.

C. k. powiatowa Dyrekcya skarbu. Nowy Sącz, dnia 29 listopada 1883.

L. 5925. (7635 3-3)

Sąd obwodowy Nowo-Sądecki wydzierżawi na dniu 14 grudnia 1883 przed południem w drodze ofert propinację w Szczawnicy, na lat 3 lub 6, poczynwszy od 1 maja 1884.

Cena szacunkowa 5500 zł. rocznie na trzechlecie, a na sześciolatecie 5800 zł. rocznie.

Dalsze warunki w sądzie obwodowym Nowo-Sądeckim przejrzeć można.

C. k. sąd obwodowy. Nowy Sącz, 27 października 1883.

L. 3299. (7561 3-3)

Podaje się do powszechnej wiadomości, że celem wydobycia pretensyj e. k. uprz. zakładu kredytowego włościańskiego w kwocie 236 zł. 49 ct. z pn. sprzedana zostanie w drodze publicznej licytacji realność włościańska dłużników Mikolaj i Kaski Sumt własna, w Werchracie pod l. 85 położoną, wedle wyk. hip. l. 488 na 600 zł. oceniona, na terminach 13 grudnia 1883 i 21 stycznia 1884, zawsze o godzinie 10 rano.

Akt zastawnego opisanja i warunki licytacyjne przejrzeć można w tus. registraturze.

C. k. sąd powiatowy. Rawa, dnia 30 czerwca 1883.

L. 4627. (7507 2-3)

Celem wydobycia resztującej kwoty 2000 zł. a. w. z pn., odbędzie się w tutejszym sądzie na dniu 13 grudnia 1883, na dniu 14 stycznia i 13 lutego 1884, każdym razem o godz. 10 przed południem przymusowa publiczna sprzedaż realności pod l. k. 235 w Gruszcze położonej, ciału tabularnego niestanowiącej, Abrahama Schaechter własnej, już zastawniczo opisananej i oszacowanej.

Realność ta na pierwszych dwóch terminach tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, na trzecim zaś niżej takowej najwięcej ofiarującemu sprzedana zostanie.

Cena wywołania 9320 zł. Wadyum wynosi 932 zł.

Protokół zastawniczego opisanja i oszacowania tudzież warunki licytacyjne przejrzeć można w tusadowej registraturze.

O czem się chce kupienia mających zawiadania.

C. k. sąd powiatowy Tlumacz dnia 25 sierpnia 1883.

Konkursa.

L. 1044. (7993 1-3)

Przy zarządzie e. k. zakładu karnego w Stanisławowie jest czasowa posada rachunkowego dyetaryusza z płacą dzienną 1 zł. 40 ct., a względnie 1 zł. 20 ct. a. w. do rozdania.

Dotyczące zgłoszenia, przy równoczesnem przedłożeniu dowodów dotychczasowego zajęcia i uzdolnienia do służby rachunkowej i znajomości języków, niemieckiego i krajowego, przyjmuje zarząd zakładu do 15 grudnia 1883, przy czym się zauwarza, że piękne pismo i czerstwe zdrowie panów kompetentów, przy innych odpowiednich warunkach, są požądane.

Zarząd zakładu karnego Stanisławów, 1 gruena 1883.

L. 11874/pr. (8008 1-3)

W celu obsadzenia posady asystenta rachunkowego w XI randze przy e. k. Namiestnictwie, rozpisyje się niniejszem konkursem.

Ubiegający się o powyższą posadę mają wnieść poślania, w następujące dowody zaopatrzone, w drodze sławowej w przeciągu czterech tygodni, licząc od dnia ogłoszenia tego konkursu, do Prezydium e. k. Namiestnictwa.

Z Prezydium e. k. Namiestnictwa Lwów, dnia 4 grudnia 1883.

L. 20513. (7977 2-3)

Przy sądzie powiatowym w Cieżkowicach opróżnioną została posada kancelisty w XI randze, z płacami s. st. mizowładami.

Podania o tę lub inną przy sądach powiatowych opróżnić się mogą p. dę kancelisty, w myśl rozporządzenia Ministra obrony krajowej z 12 lipca 1872 l. 98 dpp. ułożone, wnosić należy w czterech tygodniach od 15 grudnia 1883 do Prezydium sądu obwodowego w Nowym Sączu.

Sąd wyższy Kraków, 28 listopada 1883.

L. 20756. (7676 2-3)

Przy sądzie powiatowym w Kalwarii opróżnioną została posada woźnego z roczną umcą 250 zł. dodatkiem aktywalnym 25 pr. wyundrowaniem i prawem postąpienia na płaższą płacę etatową.

Podania o tę lub inną przy sądach kolegialnych lub powiatowych opróżnić się mogąca posadę woźnego, w myśl rozporządzenia Ministerstwa obrony ktajowej z 12 lipca 1871 l. 98 dpp. ułożone, wnosić należy w czterech tygodniach od 15 grudnia 1883 do Prezydium sądu obwodowego w Wadowicach.

Sąd wyższy Kraków, 28go listopada 1883.

L. 4392. (7942 3-3)

C. k. sąd powiatowy we Frysztaku poszukuje dyetaryusza uzdolnionego do zaprowadzenia nowych ksiąg gruntowych od 2 stycznia 1884.

Ubiegający się o tę posadę mają się zgłosić do dnia 15 grudnia 1883, u przełożonego sądu.

C. k. sąd powiatowy we Frysztaku, 2 grudnia 1883.

Upadłości.

L. 25. (7978 2-3)

Do likwidacyi wierzytelności do masy rozbiorowej Hersza Maimana kramarza w Kołomyi dodatkowo zgłoszonych wyznaczam termin na 12 grudnia 1883, o godzinie 9 rano.

Kołomyja, 27 października 1883. Komisarz konkursowy.

L. 49617. (8009)

C. k. sąd krajowy we Lwowie niniejszem wiadomo czyni, że w masie rozbiorowej tutejszego kramarza Izydora Rabnera w miesce tymczasowego zaszady adwokata dra Jekesla na jednomyślny wniosek zebranych w dniu 27 listopada 1883 wierzycieli konkursowych, ustanowił adwokata dra Jackowskiego zarządcą, a Izydora Kozowera zastępcą tej masy.

Lwów, dnia 1go grudnia 1883.

L. 79. (7997)

Celem wybrania w upadłości dra Aatha dwóch członków wydziału, ewentualnie zastępcy członków wydziału, dalej celem powzięcia uchwały na propozycję zarządcy masy co do zrealizowania pretensyj adwokackich w drodze licytacji, wyznaczam termin na dzień 17 grudnia 1883, o 10 przed południem, na który wzywam wszystkich wierzycieli w myśl §. 144 ord. konk. do stawienia się w biurze n. 7 na I piętrze w gmachu sądowym ul. 8go Piotra.

Kraków, dnia 20 listopada 1883.

C. k. radca sądu krajowego i komisarz konkursowy Majer m. p.

Księgi gruntowe.

L. 272. (7998)

Komisya hipoteczna przy Prezydium ek. sądu obwodowego w Kołomyi zawiadamia, że dochodzenia miejscowe celem założenia księgi gruntowej w gminie Rungury dnia 12 grudnia 1883 rozpoczęte zostaną.

Każdemu wolno przy odnośnej komisji się jawić i wszystko przytoczyć, co do obrony swych praw za stosowne uzna.

Kołomyja, 4 grudnia 1883.

L. 300 do 304. (8000)

Komisya hipoteczna przy Prezydium ek. sądu obwodowego w Tarnopolu składa arkusze posiadania i inne akta służące mające do założenia księgi gruntowej dla gmin katastralnych Koszyłowie, Popowce, Sadki, Słobódka i Burakówka w ek. sądzie powiatowym w Tlustem do powszechnego wglądnięcia.

Zarzuty przeciw prawdziwości arkuszy posiadania wniesione być mogą w tymże sądzie do dnia 22 grudnia 1883 w którym to dniu dalsze dochodzenia prowadzone będą.

Tarnopol, dnia 5 grudnia 1883.

L. 305. (8001)

Komisya hipoteczna przy Prezydium ek. sądu obwodowego w Tarnopolu składa arkusze posiadania i inne akta służące mające do założenia księgi gruntowej dla gminy katastralnej Huszczanka w ek. sądzie powiatowym w Nowemsiolu, do powszechnego wglądnięcia.

Zarzuty przeciw prawdziwości arkuszy posiadania wniesione być mogą w tymże sądzie do dnia 23 grudnia 1883. w którym to dniu dalsze dochodzenia prowadzone będą.

Tarnopol, dnia 5 grudnia 1883.

L. 108. (8003)

C. k. komisya hipoteczna zawiadamia, iż wyłożyła do powszechnego przejrzania arkusze posiadania, spisy posiadłości i mapy gminy Morawica.

Zarzuty przeciw prawdziwości arkuszy posiadania wnosić można do 7 grudnia 1883 na którym to dniu dalsze dochodzenia w miarę potrzeby prowadzone będą.

Liszki, dnia 1 grudnia 1883.

**Biuro wywiadowcze nauczycielskie
Z. Krzyżanowskiej**

przeniesione na ulicę Weklerską n. 4, poleca pp nauczycielki różnego stopnia wykształcenia i różnej narodowości, jakoteż bony, panny słu-żące i rządyczynie domów. (7397 5—?)

Po znacznie niższych cenach.

Kawa

sprowadzona wprost z Hamburga, jak wiadomo w najlepszym gatunku.

Karol Fr. Burghardt w Hamburgu

w workach o 4³/₄ kilo netto wolna od portoryum i kosztów opakowania za opłatą cła przez odbiorcę i pobraniem należności.

Mocca prawdziwa arabska, wymien. 4 ³ / ₄ kil.	6 zł. 30
Menado wyborna w smaku	5 zł. 40
Ceylon Perłowa wyborna i łagodna	5 zł. 40
Melange (mieszana) poleca się szczególnie	5 zł. 30
Ceylon Plantation, bardzo dobra w smaku	5 zł. —
Jawa złotozłota, najwyborniejsza	4 zł. 70
Kuba niebieskawo-zielona, wymienita	4 zł. 40
Mocca afryk. wyborna i wydatna	3 zł. 90
Santos doskonała i silna	3 zł. 55
Rio dobra w smaku	3 zł. 25
Herbata w najlepszych gatunkach po 1/2 kilo od zł. 1 do 6 zł.	(7042 43—?)

Najlepszy i najtańszy środek do
ochronienia się od przeciągu!
Elastyczne wałeczki

do zaopatrywania okien i drzwi,
białe i brązowe,
w różnych grubościach.
Kit do okien, Gips,
jak również

Uniwersalne smarowidło
nieprzemakalne do bucików.
Smarowidło podeszwochronne

(6618 19 ?) poleca
Hübner i Hanke
we Lwowie.

Własny wyrób masy do za-
puszczania podłóg.

KANTOR WYMIANY

c. k. uprzyw. galic. akcyjnego

BANKU HIPOTECZNEGO

kupuje i sprzedaje
wszystkie efekta i monety
pod warunkami najprzystępniejszymi

5% LISTY HIPOTECZNE,

jako też

5% Premiowane Listy Hipoteczne,

które według prawa z dnia 1 lipca 1868 (Dz. p. P., XXXVIII, Nr. 93) i najwyższego post. z dnia 17 grudnia 1870 r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych pupilarnych kaucyj małżeńskich wojskowych, na kaucyje i wady, — są w tymże kantorze do nabycia.

Wszystkie polecenia z prowinę wykonują się bezzwłocznie po kursie dziennym bez doliczenia prowizji. (6491 19)

Zawiadamiamy niniejszem, że na tegoroczny sezon zaopatryliśmy nasz magazyn obficie w najlepsze **POWOZY**. Poczawszy od Landauskich powozów o czterech siedzeniach, kolasek, na pół krytych faetonów, faetonów do powożenia dla panów i dam, aż do dorożki, wozu gospodarskiego i tarantasów, znajduje się wielki wybór najlepszych wyrobów tego rodzaju, do których zwidzenia każdego najprzejmiej zapraszamy.

SKEADY znajdują się we Lwowie przy ulicy Karola Ludwika 1. 5 i 21.

SCHUSTALA i SPKl.

c. k. uprzyw. nadworna fabryka powozów, odszczególniona kilkoma dyplomami honorowymi i wieloma medalami, a między temi pierwszym uznaniem na wystawie przemyskiej.

Zawiadamiamy zarazem, że wysyłamy na prowinę rozmaite angielskie lakiery powozowe w najlepszym gatunku do użytku dla naszych gości lub dla lakierników powozów i innych przedmiotów. (1362 75—?)

Ogłoszenie licytacji.

(7402 4—4)

Galicyjski

Zakład zastawniczy i kredytowy

LWOW, ulica Teatralna, w gmachu Teatralnym,

podaje do powszechnej wiadomości, że niewykupione a zapadłe zastawy, a mianowicie: przedmioty złote i srebrne, drogie kamienie, futra, suknie, bielizna, towary łoke. i różne inne przedmioty, zostaną w myśl §. 19, 20, 24, 26 i 27 w dniach 10, 11 i 12 grudnia 1883 w zwykłych godzinach urzędowych w lokalnościach Zakładu przez publiczną licytację najwięcej dającym za gotówkę sprzedane.

Uprasza się także właścicieli odnośnych kwitów o podjęcie nadwyżek za sprzedane zastawy.

Lwów, dnia 7 listopada 1883

Walenty Stachiewicz & Syn

w TARNOPOLU,

przy targowicy końskiej,

polecają P. T. Publiczności swój nowo urządzony i w obfity wybór zaopatrzony

MAGAZYN

wyrobów złotych, srebrnych, z chińskiego srebra i zegarków genewskich po najumiarkowańszych cenach.

(7566 4 15)

Anf Allerhöchst. Befehl Seiner k. und k. Apostolisch. Majestät.

Reich ausgestattete, von der k. k. Lotto-Gefälls-Direction garantierte

XXII. STAATS-LOTTERIE

für Civil-Wohlthätigkeitszwecke der diesseitigen Reichshälfte.
12.240 Gewinnste im Gesamtbetrage von 208.900 Gulden,

und zwar:

1 Haupttreffer mit 60.000 fl. Gold-Rente

1 Haupttreffer mit 20.000 fl. Gold-Rente — 1 Haupttreffer mit 10.000 fl. Gold-Rente
mit **12** Vor- und Nachtreffern, dann **20** Treffern zu **200** fl. Goldrente, endlich Bargewinnste zu **100 fl., 50 fl., 60 fl., 40 fl., 20 fl., 10 fl., 8 fl. u. 6 fl.** im Gesamtbetrage von **112.500 fl.**

Die Ziehung erfolgt unwiderruflich am **28 December 1883.**

Ein Los kostet **2 fl. 6. W.**

Die näheren Bestimmungen enthält der Spielplan, welcher mit den Losen bei der Abtheilung für Staats-Lotterien, Stadt, Riemergasse 7, 2. Stock, im Jacoberhofe, sowie bei den zahlreichen Absatzorganen unentgeltlich zu bekommen ist

Die Lose werden portofrei zugesendet

WIEN, am 15 October 1883. Von der k. k. Lotto-Gefälls-Direction.

Abtheilung der Staats-Lotterie.

(7308 3—6)

Pięć medali zasługi i Dyplom uznania!
za niezrównane środki kosmetyczne
i toaletowe!!

Antilentilia

usuwa piegi, opalenie słoneczne, plamy wątrobiane, nadaje twarzy białość, delikatność i przejrzystość. — **Cena 2 zł.**

WODA FIJOLKOWA

nieporównany środek, usuwa z twarzy przyszcze, liszaje, trądky, pierzchnienie i łuszczenie się skóry i wygładza zmarszczki, pory. Twarz odświeża i nadaje nieporównaną delikatność. **Cena 1 zł.**

MAGNOLINA

skóra sucha, szorstka i zgrzybiała pod wpływem **Magnoliny** staje się miękka, przejrzysta i delikatna. **Magnolina** usuwa **czerność nosa**, niszczy **wągr** t. j. czarne punkceiki, które najwięcej osiadają w okolicy nosa. **Cena tego znakomitego środka 1 zł. 50 ct.**

Wodę lwowską odznaczającą się przyjemnym, długotrwałym zapachem, ma obszerne zastosowania w damskiej toalecie, flakon zhr. 1.50, pół flakonu 80 ct.
Wodę kolońską przednią — flakon cent. 25, 50 i zhr. 1, najprzedniejszą (potrójną) flakon centów 40, 80 zhr. 1.50.

Perfumy na wzór angielskich i francuskich sporządzone. Jaśminowa, fiołkowa, opoponaks Chypr. heliotrop. hiacynt, konwalia, róża itp. od 35 cent. do 3 zhr. flakon
Wodę lewandową i lewandową ambrową do skrapiania sukien i odświeżania powietrza w pokojach, flakon 50, 70, 90 cent. i zhr. 1.50.
Ocet toaletowy do nacierania ciała, ma obszerne zastosow. w damskiej toalecie flakon 50 centów i 1 zhr.

Orientalina czyli Pudr w płynie

nadaje twarzy piękną i przyjemną białość, odświeża i konserwuje. — **Cena 1 zhr.**

PUDR KSIĄŻĘCY BIAŁY

jest prawdziwym unikatem w sztuce kosmetycznej, nie zawiera żadnych metalicznych pierwiastków przyjemnie przylega do twarzy, nadaje śliczną naturalną i bardzo przyjemną białość i delikatność **Cena pudełka 1 zhr.**

PUDR KSIĄŻĘCY

cielisto-różowy dla blondynek i **cielisto-żółtawy** dla szatynek i brunetek po 70 cent 1 zhr 20 ct. i 1 zhr. 60 ct

KREM ORYENTALNY BIAŁY

cielisto-różowy dla blondynek i **cielisto-żółtawy** dla szatynek, nadaje twarzy naturalną białość delikatność i przejrzystość. Twarz martwa pokryta bruzdami, nierówna, szorstka, zostaje całkiem odświeżoną i odmłodzona. — **Cena 1 zhr. 20 ct.**

PILIPTON

włosom siwym i wypłowiałym po kilkukrotnym użyciu przywraca piękny, kolor. **Pilipton** nie farbuje, lecz tylko odmładza włosy, które pod wpływem tego znakomitego środka odzyskują pierwotną barwę. **Cena flakonu 1 zł. 50 ct.**

WALENTIN

najsilniejsze wypadanie włosów w przeciągu dwóch tygodni wstrzymuje, cebulki włosowe wzmacnia i do wytwarzania i porostu włosów pobudza. Miejsca wyłysiałe pod działaniem tego środka pokrywają się pięknym włosem. — **Cały flakon 3 zł. Pół flakonu 1 zł. 60 ct,**

NIGRETINA

wyborny środek do natychmiastowego farbowania włosów na trwały i piękny kolor czarny lub ciemny; jest zupełnie nieszkodliwy i w zastosowaniu bardzo prosty. **Cena 1 zł.**

CEZARIN

w przeciągu 20 dni niszczy zupełnie nagniotki bez bólu.
Pudełko 40 centów.

Olejek taninowy, oczyszcza skórę, wzmacnia i pobudza włosy do porostu. Flakonik 10 ct.
Pomada chinowa, wzmacnia cebulki włosowe i zapobiega wypadaniu włosów. Stoik 80 ct.

Woda ateńska, do zmywania włosów, zapobiega tworzeniu się łupieżu, ożywia i utrwalia barwę i potysk tychże. — Flakon 80 ct.

J. IHNATOWICZ,

magister farmacji i ohemik sądowy.

Fabryka we Lwowie, Filia w Krakowie Sukiennice Nr. 20.

(4884 23—?)

KAZIMIERZ LEWICKI

GŁÓWNY SKŁAD DLA GALICJI

Porcelany, Szkła i towarów mieszanych

We Lwowie, ulica Trybunalska l. 6.

Założony w roku 1845.

poleca dla kościołów i cerkwi:

AMPULKIszkliste gładkie, para 45 cent. — szkliste rzniete, para 1 zł. i wyżej.
TACKI pod ampulki kryształowe sztuka 90 ct.

CHOROBY

PŁCICOWE i SKÓRNE
leczy pod dyskrecjąDr. ANTONI BERGER
także listownie.Jego poradnik w tychże słabościach
wydanie III. kosztuje 1 złr., za po-
braniem pocztowym złr. 1.20

Lwów, ul. Karola Ludwika l. 7.

Ordynuje od 3—5 po poł.

(6396 10-?)

Prawdziwą

HERBATĘ rosyjską

braci K. & S. POPÓW w Moskwie

w najlepszym gatunku utrzymują na składzie w pacz-
kach oryginalnych. (7831 2-3)

MAGASIN GORSET de PARIS

We Lwowie, w gmachu Banku hipotecznego.

!!! Na święta!!!

WINAz najslawniejszych piwnic
białe i czerwone:węgierskie, austriackie, reńskie, bordeaux,
szampańskie, hiszpańskie i różne deserowe.

Polecam szczególnie

ZIELENIAKI po 80 ct., 1 zł. i 1 zł. 20 ct. flaszka.**MASZLACZE** po 1 zł. 40 ct., 1 zł. 60 ct. i 1 zł. 80 ct. flaszka.**TOKAJSKIE** po 2 zł. 40 ct., 3 zł. 50 ct. i 4 zł. flaszka.**MIODY STAROPOLSKIE** po 60 ct., 80 ct., 1 zł. i 1 zł. 20 ct. flaszka**Porter angielski** po 68 ct. duża, a po 38 ct. mała flaszka.**KONIAK**kuracyjny francuski, po zł. 2.50, zł. 3, zł. 3.50,
zł. 4 do zł. 5 flaszka.

Różne Likwory i Rozolisy

poleca handel (8005 1-6)

St. Markiewiczą

we LWOWIE, w Rynku l. 42.

(8012 1-3)

Ważne dla Dam.Z powodu uroczystości jubileuszowej
zaopatrzyliśmy nasz magazyn znaczny zasobemprawdziwych paryskich
KAPELUSZY DAMSKICHnajnowszego i najgustowniejszego fasonu, które jednak dla zanadto wielkiego zapasu, zmniejszeni jesteśmy sprzedawać po cenach **zadziwiająco tanich.**Zadna dama nie powinna przeto zaniechać tak rzadko zdarzającej się sposobności, mieć elegancji, prawdziwy paryski kapelusz, za bezcen. Każdy kapelusz jest opatrzony firmą fabryczną. Za zaliczką lub przesyłką kwoty przesyłamy ładny kapelusz filcowy, pluszowy, aksamitny lub bobrowy, najnowszej formy i gustownie ubrany prawdziwymi strusimi i fantastycznymi piórami i t. d. **Ceny kapeluszy od 3 zł. 50 ct. do 12 zł. 50 ct.**

Grand Magasin de Modes

w Krakowie

I. ul. Grodzka nr. 7.

POKARM dla DZIECIdla wzmocnienia **dzieci** i osób wiatych, słabych na **piersi** lub żołądek, albo dotkniętych **bia-
daczka** i **ogólnym osłabieniem,**

RACHAOUT ARABSKIE.

Przygotowany przez

P-a DELANGRENIER w PARYŻU.

(Unikać fałszerstw i naśladownictwa).

We Lwowie w aptekach pp. Mikolascha, Nahlika i Krzyżanowskiego.

(7166 3-10)

Nowości z konfekcyi dla dam,
oraz aksamity, brokaty, sukna, materye wel-
niane i jedwabne na
suknie i pokrycia futer
poleca
w wielkim wyborze, najtaniej
MAGAZYN SCHAYERÓW
we Lwowie
(6427 9-?)

Adolf Silberstein

optyk i mechanik

przedtem J. Neuhöfer

we Lwowie,

ulica Karola Ludwika i róg Sykstuskiej

poleca swój najobficiej zaopatrzony

MAGAZYN TOWARÓW OPTYCZNYCH

po cenach najmierniejszych, a mianowicie:

Okulary, ewiery, lornetki ręczne, lornety teatralne, binokle polowe, dalekovidze, aneroidy, barometry ręczne. **Termometry:** lekarskie, do celów chemicznych, dla gorzeln, browarów, pokojowe, do oranżeryj, do okna. **Wagi:** do wódki, octu, cukru, wina, łągu, nafty i mleka. **Alkoholometry** (trallesy) sacharometry z termometrami, kartołomierze dr. Krocke ra, wodoskazy i manometry do kotłów parowych. **Lupy,** szkła powiększające i mikroskopy. **Największy wybór instrumentów** dla p. inżynierów, budowniczych, leśniczych i geometrów.**Wielki wybór aparatów indukcyjnych** ze stałym i przerwany prądem, różne baterye. — **Elektryczne dzwonki** urządza tak w mieście, jakoteż na prowincyi.**Wszelkie naprawy optyczne i mechaniczne,** uskuteczniłam jak najlepiej i najtaniej. —

Zamówienia z prowincyi wysyłam za zaliczką.

Wszystko osobiście kupione, lub sprowadzone odmiennam do 14 dni. (7591 4-?)

ADOLF SILBERSTEIN

PRZEDTÉM J. Neuhöfer

WE LWOWIE

Na Gwiazdkę i Nowy rok!

Najnowsze i najgustowniejsze

Wyroby galanteryjne

z brązu — drzewa — pliszu i skóry,

oraz

Papiery listowe

z najmodniejszymi emblematami — dewizami i t. p.

poleca

Seyfarth & Dydyński

we Lwowie, przy placu Maryackim.

Ceny umiarkowane.

(7988 1-3)

Apteka pod Gwiazdą**PIOTRA MIKOLASCHA we Lwowie**

poleca

Wódkę francuską ze soląwedług przepisu **Willi ma Lee** przyrządzona, tak do wewnętrznego jako też i zewnętrznego użytku, przeciw przeróżnym bólom i dolegliwościom. — Cena flaszki większej **1 zł. 20 ct.**, mniejszej **70 ct.****Wódka francuska bez soli** kosztuje większa **1 złr.**, mniejsza **60 ct. w. a.****Olej rybi z miętusa**naturalny, prawdziwy, **nie fałszowany** innymi tańszymi olejami, dla dzieci szkrzofolicznych, rachitycznych i dla cierpiących na **piersi**, we flaszkach trójgraniastych **po 80 centów w. a.**

(6390 11-?)

J. Bednarski,przy ulicy Garnarskiej, l. 4
we LWOWIE.Pierwszy koncesyonowany Zakład zaprawiania i froterowania podług masą woskową, bezwodną i bez zapachu, przygotowaną z olejkami drzew iglicowych, która szybko schnie i nie zmywa się, daje piękny i trwały połysk i swoją dobrocią przewyższa wszystkie **farby, lakiery i pokosty**, — przyjmuje zamówienia na prowincye jako też i we Lwowie. Płyn kauczukowy, funt 70 centów, farba 40 centów. (7232 15-?)Jeden metr w woskiem kauczukowym
12 cent.**Zawiadomienie.****Mikołaj Marecki fortepianista-
stroiciel.**zawiadamia Szanowną P. T. Publiczność, iż przeprowadził się z ul. Hetmańskiej z pod l. 4, na ul. **Sykstuska l. 10.**

Wszelkiego rodzaju reperacje: skórkowanie i strojenie, oraz przerabianie starych fortepianów na najnowszy fason, wykonuje jak najstaranniej i najsumienniejsz gwarancją.

Na żądanie wyjeżdża także na prowincye.

(7788 6-11) **Mikołaj Marecki****fortepianista - stroiciel,**
Lwów, ul. Sykstuska l. 10.**Konkurując przez Rzetelność
wyłączny**handel **Herbaty** rosyjskiej**Izydora Wohla**

Lwów, Sykstuska l. 6

poleca Szanownej P. T. publiczności
w szczególnościKaysow familijnej Kwiatowa 1/2, kl. zł. 1.80
Popowycz z Moskwy Nr. I. fnt. zł. 2.40
Suszong, wyb. „zł. 2.— Nr. II. fnt. zł. 3.—
najprzed. „zł. 3.— Nr. III. fnt. zł. 3.75Zaskawie zlecenia odwrotną pocztą.
Opakowanie franko.
(6617 18-2)**W**yszedł w Warszawie z druku
i jest do nabycia w księ-
garniach zeszyt I i II z edycyi dru-
giej dzieła p. t.:**Najlepsza metoda**do nauczania się **języka niemiec-
kiego** w 3ch miesiącach, bez nau-
czyciela, przez **Pl. Reussnera.**
Cena zeszytu I. 90 cent., zeszytu II.
1 złr. 20 cent.Skład główny w księgarniach **Ge-
bethnera i Wolffa** w **War-
szawie** i w **Krakowie**, tudzież
H. Altenberga (dawniej Richtera)
we Lwowie. (6612 10-?)**Nowo urządzonej handel
Płócien i Bielizny****JANA RIEDLA**

we LWOWIE

poleca najtaniej

Koszule salonowe,
po złr. 1.65, 2, 2.30, 2.60, 3, 3.50 i 4**KALESONY,**

po złr. 1.25, 1.45, 1.80, 2, i 2.20.

**Kołnierze, Mankiety, Krawaty,
Skarpetki, Pończochy.**

Na żądanie szczegółowe cenniki.

(7684 2-6)